

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zmatvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16. I. — Telefon št. 72.

Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knjižnici ul. št. 5/L — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uprava:

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelček: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 35.

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aلكsandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842. — Praha čisto 78.180
Wien Nr. 105.841.

Ljubljana, 3. aprila.

Deset in desetletja je v Avstriji div-
jal narodnostni boj. Edina država v
Evropi, ki se ni upala v svetovni vojni
vse do leta 1917, sklicati parlatenti, je
bila Avstrija; saj pa je bila avstrijska
država misel napram zahtevam naci-
jonalistov v takih neprestanih sporih,
da je bilo v Avstriji že pred izruhom
svetovne vojne malone popolnoma uni-
čeno parlamentarno delovanje, tako v
dunajskem državnem zboru, kakor tudi
v poedinah deželnih zborih.

Edina slovenska stranka, ki se v Av-
striji ni udeleževala nacionalističnega
gibanja, dokler ni uvidela, da je avstro-
ogrška monarhija izgubljena, je bila
slovenska klerikalna stranka. Nič je ni
mutilo, da smo bili Slovenci brez uni-
verze, brez slovenskih višjih srednjih
šol in da je dunajski režim potlačil
slovensko mladino stoprav v ljudskih
šolah in otroških vrtcih, niti je ni raz-
burjalo, da je bil celo na Kranjskem
notranji uradni jezik državnih uradov
nemški, a da so se Slovenci morali ne-
prestano in z največjo poštrevainostjo
boriti za enakopravnost slovensčine v
državnih uradih, v občevanju s stran-
kami. Slovenske znanosti, literature in
umetnosti avstrijska država ni le tre-
tirala kot pastorko, marveč jih je tudi
preziralna in direktno zaničevala. Vse,
kar tvori vsebino nacionalne ideje, vse
ono, kar bi moglo dati našemu narodu
razmaha, je cesarski Dunaj tental in
unicval. Naši klerikalci so bili navzlic
temu najbolj servilni slugi dunajskega
režima. Bili so mu vedno ob strani za
skodelico leče, ki pa tudi ni bila neme-
njena slovenskemu ljudstvu, marveč le
interesom klerikalizma.

Zato vidimo slovenske klerikalce ob
izbruhu in v prvih letih svetovne vojne
v taboru črno-zolte cesarske garde,
med onimi, ki so bili najstrastnejši vo-
jni priganjanci za zmago nemškega oro-
žja ter najbolj strupeni sovražji slovan-
stva, zlasti na Srbov. Sam škof Jerlič
se je postavil na čelo vojnih hujskačev,
blagoslavljal je slovenske vojske in jim
dopovedoval, kako pravična je vojna
proti Srbiji in kako velika onstranska
sreča jih bo doletela, ako jih v avstrijs-
kih strelskih jarkih zadene smrt. V
klerikalnem novinstvu je začela divja
gonja proti rodnim bratom Slovincem,
ki je po najzločinnejših denunciacijah
končavala z internacijo nacionalistov
ali pa celo z justifikacijo na Soham ba-
jerju. Na žalost so bili večkrat celo
nemški policijski in vojaški organi tisti,
ki so ščitili napredne in narodne Slo-
vence pred klerikalnimi ovaduhmi in oro-
palicami.

Za zmago cesarskega Dunaja in Nem-
cev so klerikalci storili vse. Z rekvizi-
cijami poljskih pridelkov, živine in
žlahtnih kovin so slekli Slovence bli-
zu do zolega. Niti enega klerikalca ni
bilo, ki bi bil tedaj odprl usta za var-
stvo vitalnih interesov slovenskega na-
roda. Da, »naroda« — kakor hočete!...
In ko so se v švic vrlile konference
zastopnikov zatiranih narodov, »naravno
tam ni bilo nobenega slovenskega kler-
ikalca, ki so se vedno izdajali za re-
presentante Slovincem, marveč so na-
to v Sloveniji še nolaščili delovne in ži-
ljonažne nisarne SLS, ki so jo na lastno
pest etablirali, da dokažejo, kako zna-
lo biti brezobzirneži v zasledovanju ži-
ljonslovenskih nacionalistov, kakor na sa-
ma avstrijska policija in soldat-ska.

Tako in enako so »varovali« klerika-
lci interese slovenstva in slovenske-
ga ljudstva v Avstriji. V Jugoslaviji pa
sedaj ista SLS dviga zastavo sloven-
skega naroda, in sicer v znamenju one-
ga nacionalizma, ki ga je v Avstriji,
v službi in družbi tuica sama naučje
pobitela, čim so ga njeni voditelji pro-
glasili za smrtni greh. Slovenci so do-
sedaj v okviru jugoslovenske države
neizmerno več, kakor na so karkoli
Samoslovinci v Avstriji sanjali. In če
že ne vsega, kar tvori možno vsebino
slovenske nacionalne ideje, na vsaj vse
ustavne predpogoje za njen nemalen
razvoj. Treba je pogledati samo 6 let
nazaj, v zadnjo dobo Avstrije, na pri-
merjati takratne in današnje razmere,
da se vidi kako je na celi črti priobila
slovenska narodna misel vse svoje
pravice! V kolikor jih še nima, smo te-
ga krivi sami Slovenci, odnošna naša
usoda maloštevilnosti in zaostale pre-
teklosti.

Tudi govor dr. Gosarja v Narodni
skupščini to potrjuje. Kajti njezive re-
kriminacije gospodarskega značaja niso
tipično slovenske in bi jih mogel izna-
šati mutatis mutandis ravno tako Dal-
matinec, Bosanec ali na Črnogorec.

Kie torej leži vzrok, da so klerikalci
v Jugoslaviji postali taki solososlovenski
nacionalisti? Kot državljani nemškega
nacionalno - absolutistične monarhije
klerikalci zato niso bili slovenski na-
cionalisti, ker so bili anacionalni Slo-
vinci in ker je imel tedaj klerikalizem
zaslombo in zaščito na dvoru avstrijs-
skega cesarja, ki je bil po katoliški li-
turgiki tudi rimski cesar. Imel je nadalje
potuho in avstrijski aristokraciji in ge-
neraliteti. Zato in samo zato, ker vsega
tera varuštva v jugoslovenski parla-

Dveurni sestanek med Pašičem in Pavlom Radićem

Nova senzacija za Beograd. — Stališče vlade glede ukinjenja obznane napram radićevcem.

Beograd, 3. aprila. p. Danes zvečer je
v predsedništvu vlade prošil Pavle Ra-
dić ministrskega predsednika Pašića za
sprejem. Pašić ga je takoj sprejel in se
z njim razgovarjal dve uri. Ko je Radić
odšel iz kabineta, je izjavil novinar-
jem, da je bil pri Pašiću zato, ker je
smatral za svojo dolžnost, da interve-
nira radi tega, ker so njegovi tovariši
še vedno preganjani.

Beograd, 3. aprila. p. Po obisku Pavla
Radića pri ministrskem predsedniku
Pašiću je Vaš dopisnik doznal, da se je
Pavle Radić hotel informirati pri pred-

sedniku vlade, kako stališče bo vlada
zavzela napram HRSS po izpremembi
njenege programa. Zahteval je, da se
ustavi preganjanje in da se omogoči
sklicanje seje glavnega odbora HRSS,
kar bi v stvari pomenilo ukinitve ob-
znane, ker se prebovedana stranka ne
more sestati k delu. Pašić je v glavnem
izjavil, da bo vlada svoje postopanje na-
pram članom razpuščene HRSS prilago-
dila njihovu bodočemu postopa-
nju. Ako bo HRSS držala svojo besedo,
dano v parlamentu, bo to gotovo vplu-
valo na nadaljnje ukrepe.

Akcija klerikalcev proti radićevcem

Reorganizacija Hrvatske pučke stranke. — Ofenziva proti radićevcem na Štajerskem. — Prilagodjevanje radićevcev pozitivni politiki. — O vstopu vlado še ni govora.

Beograd, 3. aprila. p. V političnih
krogih se je z oprila na avdienco Pa-
vla Radića in na njegov razgovor z mi-
nistrskim predsednikom Pašičem poiz-
kušalo lansirati vesti, da gre za vstop
HRSS v vlado. O tem sedaj ne more
biti govora. Korak g. Pavla Radića v
imenu HRSS pomenja normalno pri-
lagodevanje do sedaj negativne stran-
ke parlamentarnemu delu, tekore ka-
tereza je popolnoma naravno da osta-
nejo tudi poslanci opozicije neprestano
in stikih s člani vlade. Povodom teh
vesti izjavlja »Samouprava« v članku
»Nepotrebne brige« z ozirom na pi-
sanje blokaških listov, da so to za g. Pa-
šića nenotrebne prirobe. Pašić rí tak
politik, ki bi se dal zavestí s tren-
utnim razpoloženjem in vtisom, tem-
več je popolnoma umerjen in moder
politik, kar je v Srbiji popolnoma zna-
no. Povodom teh izjav HRSS g. Pašić
pazljivo pazi na vsak korak in bo ve-
del izbrati pravo pot.

Opozicionanci so popolnoma razpen-
leni ter se nocoj razhajajo domov.
Kontakt Pavla Radića s predsednikom
vlade Narodnega bloka, Pašića, je raz-
padajoči blok silno ponaril. Zveze med
radićevci in ostalim blokom so skoraj
prekinjene. Nocoj so odgovorili iz Be-
ograda Korošec, Snaho in Behren.
Pavle Radić bi tudi imel nocoj odpu-
tovati v Zagreb, pa je radi konference

s Pašičem svoje potovanje odložil na
jutri zjutraj. Kakor doznava Vaš du-
pisnik iz klerikalnih krogov, namerava-
jo klerikalci v Sloveniji in na Hrvat-
skem pričeti akcijo proti radićevcem.
Ujajo, da so radićevci s svojo nemo-
vejšo politiko mnogo izvabili pri svo-
jih volilcih in mislijo, da bo to nim
prav prišlo. Predvsem nameravajo re-
organizirati Hrvatsko pučko stranko za
borbo proti radićevcem. Tudi se za-
našajo, da bodo imeli uspeh med ču-
sedanjimi Radićevimi volilci na Štajer-
skem.

REKONSTRUKCIJA VLADE.

Beograd, 3. aprila. p. Danes so se vsi
dan tvorile kombinacije o rekonstrukci-
ji vlade. Ker namerava Pašić prihodnje
dni odobrovati na odmor v Dalmacijo,
se pričakuje rekonstrukcija kabineta in
imenovanje poslovne vlade za jutri,
naikasnije pa za nedeljo. Razdelitev
portfeljev med radikali in samostojnimi
demokrati je že gotova stvar.

AVDIJENCE PRI KRALJU.

Beograd, 3. aprila. p. Na dvoru je bilo
danes sprejetih v avdienci več mi-
nistrov. Dopolnje sta bila pri kralju mi-
nistra dr. Ninčić in Stojadinović. Popol-
odne na Marko Trifković, dr. Ninčić in
od 17.30 do 18.30 ministrski predsednik
Pašić. Kralj se je nato v avtomobilu od-
peljal na sprehod.

Predavanje mariborskega vel. župana v Beogradu

Beograd, 3. aprila. p. Na poziv udru-
ženja pravnikov SHS je veliki župan ma-
r iborske oblasti dr. Pirkešer dospel v Be-
ograd predavati o oblasni samoupravi na
temelju vidovdanske ustave. Njegovo pre-
davanje je bilo nocoj odlično obiskano ter
se je vršilo o tem vprašanju dolga in in-
teresantna diskusija. Prišlo je do zaključka,
da je treba v najkrajšem času izvesti vi-
dovdansko ustavo tudi v onem delu, ki
predvideva decentralizacijo uprave, da bi
se tako vzpostavilo definitivno ravnostje
v naših notranjih razmerah. Debate so se
udeležili vsi odlični beograjski pravnik.

Beograd, 3. aprila. p. Dr. Pirkešer je
danes interveniral pri generalni direktiji
carin radi plačila tlakarine za mesti Mar-
ibor in Celje.

Demagogija opozicije v zakonodajnem odboru

Beograd, 3. aprila. p. Nocoj je imel
sejo odsek zakonodajnega odbora za ti-
skovni zakon. Odločitve ni bilo. Jutri
zjutraj se bo sela nadaljevala; na njo je
povabilen tudi minister za socialno po-
litiko Giuričić. Opozicija je nastopila z
demagoškimi predlogi in svrho reklame
ter zahtevala, da se to vprašanje odgo-
di ali da se v načelu razpravlja na sta-
tu. Vlada večina se je postavila na sta-
lišče, da se vrši razprava od člena do
člena. Seja se bo jutri nadaljevala ter
bo minister Giuričić podal svoj eks-
pozé.

Delegati opozicije za interparlamentarno konferenco v Rimu

Beograd, 3. aprila. r. Opozicija je kot de-
legate za mednarodno interparlamentarno
konferenco v Rimu določila nastopne štiri
poslance: dr. Mijovića (dav.), Joca Jova-
novića (Pižona (zemlj.)), Vesenjaka (kler.) in
dr. Trumbića (zaj.).

mentarni in demokratični državi ni in
ne bo, odklanjajo sedaj klerikalci, ki so
ostali to, kar so bili (anacionalni Slo-
vinci), koncepcijo jugoslovenskega na-
cionalizma, ker nač menijo, da se bo
dala s parolo solososlovenske vsaj še
nekaj časa vzdržati reakcija in teror
politikujoče duhovščine nad slovenskim
ljudstvom. Nacionalna formula je bila
klerikalcem vedno le preteveza, samo
orodje za politične cilje Vatikana in
njegovih filijalk.

Vladna konferenca. o kmetijskih kreditih

Beograd, 3. aprila. p. Danes popoldne ob
17. je bila ministrska konferenca, ki se je
začela s pregledovanjem načrta zakona o
zemljoradniških kreditih. Predložena sta bi-
la dva načrta, katerih eden predvideva
osnivanje državne zemljoradniške banke, ki
bo po svojih podružnicah v vsaki oblasti in
po srezkih agencijah kmetom dajala poso-
jila. Po novem načrtu se bodo v posamez-
nih občinah snovale zadruge, v oblastih pa
oblastne zadruge, ki bodo zopet združene v
centralni banki. Ministrski predsednik Pašić
je bil odsoten na dvoru, kjer je kralju po-
ročal o situaciji, ko pa se je vrnil v ministr-
sko predsedništvo, je sprejel Pavla Radića
Tako je prišel na ministrsko sejo šele ob
koncu. Zato bo ministrski svet jutri dopol-
ne ob 9. nadaljeval razpravo o načrtu za-
kona o zemljoradniških kreditih.

Diplomatski poseti v zunanjem ministrstvu

Beograd, 3. aprila. r. Diplomatski poseti
so danes bili prav živahni. Angleški po-
slanik Young je obiskal pomočnika zuna-
njega ministra, Markovića, in z njim konfe-
riral o znižanju vizumske takse med našo
državo in Anglijo. Češkoslovaški poslanik
Šeba pa je zunanjemu ministru dr. Ninčiću
predstavil češkoslovaško zdravniško dele-
gacijo, ki potuje v Skopje, kjer bo sodelo-
vala na kongresu o malariji.

Minister Šurmin na potu v Ljubljano

Beograd, 3. aprila. p. Trgovinski minister
dr. Šurmin je nocoj odpotoval v Zagreb in
Ljubljano, kjer bo pregledal predmete, ki
so pripravljeni za mednarodno razstavo do-
krajivne umetnosti v Parizu. Minister bo
nadaljeval svojo pot na Sušak, da se na li-
č mesta prepriča o delih za ureditev su-
šake luke.

Sprememba na rumunskem prestolu?

Dunaj, 3. aprila. s. Iz Bukarešte javljajo,
da se namerava rumunski kralj zahvaliti ter
odstopiti prestol najstarejšemu sinu Karolu.
Povod za to je dala kraljeva bolezen. V
vladnih krogih se upirajo temu namenu, ker
se boje, da bi se vsled odklonilnega stališča,
ki ga zavzema prestolonaslednik Karol pro-
ti politiki Bratians, morala zunanja politika
radikalno spremeniti.

Darujmo za sokolski Tabor!

Marx of. cijelno proklamiran za kandidata republikanskih strank

Zadnji poskus zavlačevanja s strani nacionalcev. — Sporazum o kandidaturi za prusko ministrsko predsedništvo

Berlin, 3. aprila. z. Pogajanja med
republikanskimi strankami za knono
kandidaturo pri drugih predsedniških
volitvah so trajala slnoči pozno v noč.
Posvetovanja strankinih šefov so no-
rali ponovno prekiniti, da so se volil-
telji posvetovali s svojimi frakcijami,
ki so zborovale v permanenti. Največ
ovir je povzročala zahteva socialnih
demokratov po ministrskem predse-
stvu v pruski vladi. Demokrati so pri-
stali nanjo takoj, odločno pa so se ti
upirali centumovci, ki so menili, da so
bo s tem prepad med weimarsko koa-
licijo na eni, ljudsko stranko in nacio-
nalci na drugi strani še povečal. Napo-
sled se je centum udal in pristal na to,
da voli danes v pruskem deželnem zbu-
ru Brauna. V smislu tega sporazuma
je zadnjič izvoljeni pruski ministrski
predsednik dr. Höpker-Aschhoff Janes
odklonil izvolitev, nakar je bil Braun
res izvoljen.

Druge težkoče je tvorila oseba skup-
nega kandidata. Socialisti so vnovič
iznesli svoje mnenje, da bi bila šir. kim
delavskim masam bolj simpatična kan-
didatura dr. Wirtha, ki ni tako na glasu
konservativca in klerikalca kakor: dok-
tor Marx. Z vsa odločnostjo so se jim
pridužili demokrati, ki bi jim bil Wirth
tudi ljubši od Marxa, od katerega so
boje težkoč v kulturnopolitičnem oziru.
Ko pa je centum vztrajal na Marxu,
so demokrati in socialisti naposled pri-
stali nani.

Danes dopoldne je kakor bomba pri-
šla vest, da je državni kancler doktor
Luther pozval voditelja vseh stran-
k razen obeh ekstremnih (komunisti in
narodni socialisti) na konferenco, ki naj
bi razpravljala o možnosti postavitve
skupnega kandidata vseh velikih stran-
k. V krogih weimarske koalicije so sicer

ta predlog smatrali že od početka za
intrigo, ki naj bi zavlekla sporazum
med republikanci in tako ojačala šanse
za Jarresa, kljub temu pa so se kancler-
jevemu vabilu odzvali.

Tako so se posvetovanji pri državnem
kanclerju dr. Luthru udeležili zastop-
niki vseh stran- razen komunistov in
Hitlerjevcev. Sestali so se dvakrat, do-
polnje in popoldne, obakrat brezuspeš-
no, ker so nacionalci trdovratno za-
htevali, da ne sme biti kandidat nihče,
ki je na glasu kot odločen republikanec.
Da preprečijo intrigo, so se sestali
šefi demokratov, centuma in socialis-
tov zvečer ob 6. k skupni seji, na ka-
teri so službeno proklamirali dr. Marxa
za skupnega republikanskega kandi-
data.

Berlin, 3. aprila (Avala). Zastopniki so-
cijalnih demokratov, centuma in demokra-
tov, so imeli ob 19. medfrakcijsko sejo. Se-
je se udeležili tudi bivši kancler dr.
Marx, ki je obširno obrazložil svoj program.
Kakor se doznava iz krogov srednjih stran-
k, je bilo soglasno sklenjeno, da se postavi
dr. Marx kot skupni kandidat za predse-
dniške volitve.

Braun zopet pruski ministrski predsednik

Berlin, 3. aprila. s. V deželnem zboru je
bilo pri volitvah ministrskega predsednika
oddanih 432 glasov. Braun je prejel 220, Pe-
ters 170 in Pleck 40 glasov. En glas je bil
razveljavljen, ena glasovnica je bila prazna.
Ustavna večina znaša 216. Braun je potem
takem izvoljen za pruskega ministrskega
predsednika.

Berlin, 3. aprila k. Za pruskega ministr-
skega predsednika izvoljeni socialno de-
mokratiški poslanec Oto Braun, je izvolitev
sprejel.

Finančna kriza v francoski vladi

Večina zbornice odklonila inflacijo. — Odstop finančnega mini-
stra. — Uvedba premoženjskega davka.

Pariz, 3. aprila s. Finančni minister Cle-
mentel je vsled poteka večerajšnje seje se-
nata, na kateri je ministrski predsednik
Herriot desavuiral njegove izjave glede
možnosti za povečanje obtoka bankovcev,
podal svojo demisijo. Kabinet je imel sejo,
katere so se udeležili vsi ministri razven
Clementela, zborničnega predsednika Pain-
levreja, zastopnikov vladnega kartela levice
in članov finančne komisije, ter je sklenil
odkloniti vse inflacijske ukrepe. Ko so za-
stopniki levice in finančne komisije zapu-
stili ministrsko sejo, je bilo sklenjeno spre-
jeti demisijo finančnega ministra Clemen-
tela ter predlagati senatorja Demomzieja za
njegovega naslednika. Posvetovanja kabi-
neta so trajala do 5. zjutraj.

Pod predsedstvom predsednika republi-
ke Doumenguea in navzočnosti novega fi-
nančnega ministra Demomzieja se je vršila da-
nes dopoldne zopet seja finančnega minist-
skega sveta, ki je določila osnovne poteze
za osnutek glede finančne obnove Francije.
Zdi se, da se je vlada odločila, da ne bo
dopustila povečanja obtoka bankovcev,

temveč bo raje zahtevala od parlamenta
vedbo premoženjske oddaje, katere plačilo
bi se razdelilo na deset let. Vlada bo od-
nehala tudi od novega fiskalnega ukrepa,
ki je predvideval 50 odstot. povisjanje do-
hodninskega davka. V ostalem bo vlada to-
zadevno šele pozneje storila končnoveljav-
ne sklepe. Na zahtevo ministrskega pre-
sednika je bilo stavljen vprašanje zaupni-
ce, nakar je zbornica s 530 proti 26 glosa-
vom odstavila interpelacijo socialistično-
radikalnega poslanca Dallmerija glede de-
misije finančnega ministra z dnevnega re-
da.

Kakor se doznava bo predlog o oddaji
premoženja že v nekaj dneh predložen
zbornici. S tem predlogom si hoče vlada še
nadalje zagotoviti podporo socialistov.

VPLIV NA BORZO.

Dunaj, 3. aprila s. Vsled demisije finan-
čnega ministra Clementela je deviza Pariz
nekoliko padla. Tudi devizi Bruselj in Milan
sta vsled padca francoskega franka trpeli.

Komunističen načrt za revolucijo v Bolgariji

Odkritje bolgarske »Čeke«. — Revolucija naj bi izbruhnila že
15. t. m. — Organizirana je bila baje od emigrantov v Jugoslaviji

Sofija, 3. aprila. s. Ob priliki odkritja
komunistične čeke, pri čemur je bil
vodja Borosov na cesti od policijskih
agentov, ki so ga hoteli aretirati, ustre-
ljen, so našli načrt agrarno-komunistič-
ne revolucije v Bolgariji. Po tem načr-
tu naj bi se pričel upor v Bolgariji dne
15. aprila Listina je bila izdana od ko-
munistične internacionale dne 12. mar-
ca. Oborožen upor naj bi se pričel v so-
verozapadni Bolgariji. Od Vidina naj bi
se izvedel navidezen napad, ki naj bi
obrnil pozornost od Vrace, dokler ne
bi ta padla v roke uniformikov. Tam
koncentrirane komunistične čete naj bi

nato napredovale za ojačenje čet pri
Vidinu. Za upor v Vraci je imela komu-
nistična organizacija pripravljenih 15
bataljonov. Čijih jedro bi tvorilo 400
izseljencev, ki naj bi prišli iz Jugosla-
vije ter dva poljska topova. To armado
naj bi ojačala skupna narodna milica.
Pri Vidinu je upala čeka na to, da bo
zbrala okoli 7 bataljonov narodne mili-
ce, čijih jedro naj bi zopet tvorilo 200
emigrantov iz Jugoslavije. Operacijski
načrt je bil izdelan do zadnjih podrobn-
osti in daje sklepate, da so ga nadra-
vile vojaško poučene osebe.

Rekonstrukcija italijanske vlade

Rim, 3. aprila. s. Po vesteh iz vladnih
krogov namerava Mussolini po velikonoc-
nih praznikih rekonstruirati svoj kabin-
et. Po tem načrtu naj bi se finančno minist-
stvo in zakladni urad ločila ter ustanovijo
staro zakladno ministrstvo, čigar vodstvo
bi bilo poverjeno kakemu bivšemu demo-
kratskemu parlamentarcu. Govori se tudi
o možnosti, da bi se dva bivša liberalna
ministra vrnila v vlado.

Rim, 3. aprila. k. Vojni minister di Gi-
orgio je večeraj po seji senata (10.30)
prošnjo za demisijo. Mussolini ga je pr. št.
naj počaka še 24 ur, da ne bi imela vlada
pri današnjih razpravah o budžetu vojne v
zbornici kakih neprilic. Vojni budžet je bil
danes dopoldne v zbornici sprejet. Vlado
je zastopal finančni minister.

Vstaja v Albaniji udušena

Podgorica, 3. aprila p. Po vesteh iz
Skadra je smatrati od pristave Fan Noli-
jevega režima uprizorjeno vstajo v severni
Albaniji za udušeno. Sicer se boji tu in
tam še nadaljujejo, vendar pa se vsaki
povod umikajo. Večinoma so se že raz-
kropili, mnogo jih je pribežalo tudi na naše
ozemlje. V Skadru vlada popoln mir.

Od Nemcev inscenirani nemiri v Afriki?

London, 3. aprila. s. Kakor poroča »Daily
Express«, je v bivši nemški jugozapadni
Afriki izbruhnil upor med domačini. Do-
mačini zahtevajo intervencijo Zveze nacio-
nov, ki naj jim izposluje popolno neod-
visnost. Vse vojske čnote južnoafriške
unije so bile mobilizirane. List namiguje,
da so upor sanetili Nemci.

Dr. Beneš o srednjevrop-skih problemih

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš se je v svojem velikem eksponatu o vprašanju verstva Evrope in stabilizacije mira, ki ga je imel v sredo popoldne v senatnem odseku za zunanje zadeve in katerega vsebino smo na kratko omenili med telefonskimi vestmi, bavil obširno tudi s srednjevropskimi problemi, v prvi vrsti z avstrijskim problemom, politično arbitražno pogodbo med Češkoslovaško in Poljsko in s politiko Male antante.

Razpravljal je o finančni sanaciji Avstrije, ki je eno najbolj težavnih srednjevropskih vprašanj, je dr. Beneš naznačal, da je v zadnjem času prišla sicer zopet siliti v ospredje ideja združitve Avstrije z Nemčijo, ki pa je po njegovem mnenju neizvedljiva. Pripravljen je garancijska pogodba bo namreč pokazala, da vztrajajo vsi zainteresirani v tem vprašanju na določilih podpisanih pogodb. Tudi načrti o donavski konfederaciji in carinski uniji so navadna utopija. Edina pravilna rešitev gospodarskih težav in problemov novih srednjevropskih držav je njihovo tesno gospodarsko zблиžanje s trgovskimi pogodbami, ki morajo temeljiti na principih popolne gospodarske in politične suverenosti dotičnih držav.

Glede odnošev s Poljsko se bliža nova perioda priateljskih odnošev med obema državama. Trgovinska pogodba med Poljsko in Češkoslovaško bo ne samo gospodarskega, ampak tudi političnega pomena. Rešila bo namreč vprašanje tranzita v ugodnem smislu za obe državi. Pogajanja glede politične arbitražne pogodbe z ministrom Skrzynskim so končala s popolnim uspehom. Nova pogodba bo likvidirala vsa dosedaj obstoječa sporna vprašanja, eventualna novo nastala nesporazumelja na se bodo reševala v spravi vsemu. Arbitražna pogodba med Poljsko in Češkoslovaško bo nedvomno dragocena dopolnitev k splošni konsolidaciji in miru Evrope.

Predstojajoče konference Male antante, ki se bo vršila meseca maja v Bukarešti, se je dotaknil dr. Beneš s par stavki, ki na dokazujejo, da se pozicija Male antante v Evropi vedno bolj uveljavlja in utrjuje. Konferenca bo razpravljal o vseh tekočih mednarodnih vprašanjih, v prvi vrsti seveda o garancijskem aktu. Med državami Male antante vlada glede tega popolnoma enotno stališče. Bodoča konferenca v Bukarešti bo dosedanja politika Male antante samo še iznova okrepila in potrdila.

Kaj se godi v Rusiji

V zadnjih tednih prihajajo znova neugodnejše vesti iz Rusije. Predvsem se je zopet poslabšalo stanje s prehrano, mnoge gubernije gladujejo, javlja se, da je stotisoče otrok brez zadostnih živil. Po velikih mestih vlada pomanjkanje živil, osobito kruha. Vest trdijo, da je ponekod delavstvo poskušalo štrajkati, da so se pred pekarnami vršile demonstracije, da je morala vlada skleniti dnevne krušne množine opravičevati v posebnih proglaših, ki pa množic niso pomirili. Trdi se naravnost, da vlada v večjih ruskih mestih popolnoma tako razpoloženje kakor l. 1917, pred onimi usodnimi revolucijskimi dnevi in da polovi nezadovoljnosti in nereda spominja na dogodke pred 11. marcem 1917. leta.

Seveda je težko kontrolirati, koliko se s temi poročili pretirava; da pa je stanje prehrane faktično izredno neugodno, tega ne prikrivajo niti sovjetski viri. Vnanje posojila, na katerega stavi sovjetska vlada glavne svoje nade, je še vedno le predmet pogajanj, ki pa ne obetajo uspehov; brez posojila na sovjetsko gospodarstvo samo vegetira in se nikakor ne more popraviti.

Jedro nevarnosti za stabilnost sedanje situacije pa je na kmethi. Od takrat sicer ne more sovetom pretiti efektiven poraz, toda sovjeti se bojijo vasi baš vsled pasivnega odpora, na katerega zadenejo tanki vse sovjetske odredbe. Lahko se reče, da obvladuje vso bolševiško politiko tekem zadnjih mesecev skrb za to, kako za vsako ceno pridobiti kmetsko prebivalstvo. Toda vse ne pomaga; odkar so znane volilno-reformne odredbe dale več prostosti nestrankarskim kandidatom, se je pokazalo, da veljanska večina vaškega prebivalstva nasprotuje sovetom; celo v največjih mestih, kjer so kadri komunizma in kjer si prebivalstvo še ne una verjeti v volilno prostost, je glasovalo do 60 % volilcev za nekomunistične nadstrankarje.

Iz raznih poročil se jasno vidi, kakšna ima sovjetska vlada pred eventualnim prevratom. Značilna je odredba, po kateri morajo vsi blvi graščaki, ki so izpustili lastništvo nad svojimi veleposestvi, a ki so ostali na njih kot najemniki, oziroma upravitelji, sedaj zapustiti svoja mesta in se preseliti popolnoma drugam. V vojski je Frunze po vladnih navodilih dal odstaviti vse poveljnice ter vojaške funkcionarje, ki so večali kot pristaši Trockega.

Ena neposredna čudna afera s Trockim samim? Že dalje časa se vzdružilo v izvenruskem časopisu vesti, da je Trocki nenadoma izginil iz svojega bivališča v Kavkaziji in da manjka vsakršne sledi za njim; trdilo se je, da so ga odvedle sovjetske oblasti same ter ga dale na tihem — usmrtili. Sovjetsko poslanstvo v Rigi je sicer naposledje vesti demantiralo, ali objavilo vendar, da je Trocki nekam izginil iz Svanurja, da pa se bo vsekakor, in to kmalu, pojavil v Moskvi. Baje je Trocki brzojavno sporočil vladi v Moskvo, da želi prisostvovati selam komunističnega kongresa. Ko na je dobil negativen odgovor, je sklenil odstopiti brez vladnega dovoljenja. Odsel je v avtomobilu do Novorosijska, kjer je namenaval nadaljevati vožnjo z vlakom. Toda od tu neha vsakršna sled za njim. Trdi se, da so ga tu prišli ter odpeljali.

Znano je, da se sovjetski vodje silno boje Trockega. Prav tako je tudi znano, da je Trocki izredno energična in borbena natura. Vzpričo tega je verjetno, da le res prišlo do dolga čilnega konflikta med vlado in Trockim.

Napačno bi bilo, na temelju vsega tega pričakovati neposrednega prevrata, gibanja v Rusiji. Nedvomno pa je, da imamo opraviti z resničnimi znaki pričujočega propada.

Klerikalna demagogija z dvanaistinami

Včerašnji »Slovenec« priložuje pod naslovom »Prvi Žerjavov dar Sloveniji« članek, ki omenja govore klerikalnih poslancev v debati o dvanaistinah. Tudi ta članek potrjuje staro resnico o demagogiji klerikalcev.

Predvsem je značilno, da sam »Slovenec« priznava, da so klerikalni poslanci zahtevali novih izdatkov za več sto milijonov, če ne celo za nekaj milijard. V isti sami so pa protestirali proti novljanju dohodkov, kar mora vsak količnik uvideti, da to ni za nekaj milijard, ampak za nekaj milijardov. Ako zahtevalo državljanov od države, naj gradi nove železnice, ceste, mostove, šole, bolnišnice, naj zboljša prejemke invalidom ter mirovine državnim penzionistom, je umerno, da zamore država zadostiti povečanim zahtevam samo z večimi izdatki, ki jih mora pokriti z večimi davki.

Nad vse zanimivo je, da je klerikalni poslanec Pušniak govoril proti povšanju proračuna za 661 milijonov, odtodno letni 2 milijardi; saj le znano, da je Korošec - Davidovičeva vlada nameravala povšati proračun ne le za dve milijardi, marveč kar za 16 milijard. Mi nismo zagovorniki finančnega ministra, niti ne odobravamo njegovega proračuna, priznati pa moramo, da so njegove dvanaistine mnogo manjše breme za državljan, kakor pa je bilo nameravano hreme Korošec - Davidovičeve vlade. Ako sedaj klerikalci kriče proti povšanju kredita, je to le dokaz njihove nepoštenosti in gluposti zanašanja na ljudsko nezabljivost.

Kdo se ne spominja, kako so klerikalci hujskali invalide, češ, da vlada zanje nič ne stori! Sedaj, ko je povšan invalidski davek, pa zopet kriče, da ga bo moral plačati davkoplačevalec. Ali je to politična lopovščina ali ni? Posebno interesantno pri novih davkih je še to, da je bil zakon za uvedbo davka na volaško komoro (tribreg) sklenjen pod vladno Markovega protokola, ko so klerikalci krenko podpirali režim in posejšali zakon o ustroju vojske, ki je bil sprejet 17. oktobra 1923. Kakor so klerikalni poslanci omogočili kuluk ter zafurati kredite za bolnice in celo vrsto drugih važnih stvari, ravno tako so tudi takrat, ko se je sklenil zakon o ustroju vojske in o komori, o tem novih obremenitvi leno molčali. Odtod se misliti, da gre za kako vojaško »zbornico«, ko so čitali v zakonskem načrtu o uvedbi »komore«. Sedaj je začel finančni minister izvajati ta zakon in volici SLS naj se svojim p. t. poslancem prav lepo zahvalijo, da so se leta 1923., ko so imeli veliko politično moč v rokah, tako skrbno brigali za njihove koristi.

»Slovenec« piše nadalje, da »majo naknadni in izredni krediti eno milijardo in 300 milijonov, a pristavljajo, da je ves ta denar potrošila vlada »za črna volitev« in to vse v krajih »izven Slovenije in Hrvaške«. Finančni minister je izjavil, da so se ti izdatki izvršili radi nezadostnega proračuna in novih potreb tudi v času Korošec-Davidovičeve vlade. Klerikalci, ki so imeli v tej vlad 4 ministre in so bili delanska vladarji situacije, bi morali poučiti svoje poročevalce in govornike, zakaj je morala njihova vlada rabiti kredite preko proračuna. Spominjamo se tudi, da so klerikalci v časopisu in po shodih pred volitvami razlagali ljudem, da je vlada več milijard državne denarja vrela med volilce. Tudi slovenske demokrate so dolžili, da so kar z milijoni založili. Sedaj na mora sam »Slovenec« priznati, da je vse to bila laž in da sta obe vladi — Davidovičeva in Pašičeva — porabili nekaj nad 1 milijardo naknadnih kreditov. Sedaj piše »Slovenec« tudi, da se tega denarja v Sloveniji ni nič porabilo.

Tako bi mogli zavračati klerikalno demagogijo pri dvanaistinah točko za točko. Klerikalci so nač izpustili že prav vsak čut za dostojnost, pravičnost in poštenje. Stvarna, objektivna krivica dvanaistin od strani opozicije bi bila dobrodošla tudi vladnim strankam. Že radi sestave bodočega rednega proračuna, klerikalci na so pokazali, da zavorijo le skozi okno in le zato, da bi svoje uboge volilce obdržali v mreži neprestanega demagozija. Kar uganja sedaj klerikalna stranka z dvanaistinami v svojem časopisu, je ljudsko sleparstvo najhujše vrste, ki na se to masevala najbolj na SLS sami.

Kolesa J. Gorec

kunite najceneje in najbolje pri tvrdki Palske Ljubljanske kreditne banke in Gosposvetska c. 14. Vsi deli, oprema in pneumatika na zalogi.

V nedeljo pomladanska razstava!

Oglejte si pariške novosti

Razstava se vrši v oseh prostorih turške A. Sinkovec nasl. K. Soss Ljubljana — Metel trg šte. 19. —

Politične beležke

+ Ko je bil ljubljanski poslanec dr. Anton Korošec... Stari klopotci, ki jih je pripeljal dr. Korošec Slovencev za velikonočne prire v Beogradu, tako v hajo volilcem SLS nosove, da si »Slovenec« izbira vsak dan koga drugega, na katerega skuša prevladati grehe ti-grovske politične nesposobnosti in lenobe. Za dr. Žerjavom je sedaj prišel na vrsto že gosp. Ivan Mohorič, ki sicer ni postal poslanec, o katerem pa škofov list niše, kaj vse bi moral v Narodni skupščini pretrpeti, ako bi bil izvoljen. »Slovenec« je mnenja, da se Mohorič »na tihem veseli in je zadovoljen, da ni poslanec Ljubljane«. Ljubljancem pa da je »prihraneno prekinjati poslanca« radi dvanaistin Videti je, da je prišel »Slovenec« na Mohoriča zato, ker Ljubljanci prekinjajo dr. Korošca, katerega so sicer izvolili za svojega poslanca, on pa ni smatral za potrebno in za vredno, da bi pri dvanaistinah samo enkrat odprl usta v prilog Ljubljani. Navzlic temu na dr. Korošcu gotovo ni žal, da je ljubljanski poslanec; saj vse njegovo delo — dviganje dijet — traja vsak mesec le nar minut. Škofov list bi SLS manj škodoval, ako bi ne pisal o ljubljanskem mandatu in o g. Mohoriču, ker na »bi« in na »ako« Ljubljanci nič ne dajo. Zadnje dvanaistine so bile sprete, ko je bil ljubljanski poslanec dr. Anton Korošec. Predvsem njegova dolžnost bi bila, delati tako politiko, da bi ga Ljubljanci radi dvanaistin ne prekinjali.

+ O nezadovoljstvu dr. Korošca razpravlja tudi beograjsko »Vreme« v posebnem uvodniku in se čudom čudi, kaj je dr. Korošec mogel najti v izjavi Pavleta Radića, kar bi mu moglo dati povod za toliko črnogledno razpoloženje. »Vreme« je z vsem dobrodušjem prepričano, da se dr. Korošec ne more jeziti, ako je Pavle Radić priznal monarhijo, dinastijo in ustavo, ter se odrekal vseh zvez z inozetstvom. Ne zgre pa »Vreme« v glavo, da je Korošec zopet proglasil Slovence za poseben narod in vnovič podčrtal avtonomijo, ko vendar isti Korošec leta 1918. in 1919. Slovence ni smatral za poseben narod, temveč je znal prav lepo govoriti o narodnem edinstvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Njegovi sedanjí nazori torej ne morejo biti iskreni, ali pa le ne prevarita uganila hinavščino. Niti eno niti drugo ni pohvalno za dr. Korošca, duhovniški poklic. V ostalem — končuje »Vreme« — naj bo izjava dr. Korošca še toliko čudna in nerazumljiva, vendar potrjuje jasno, da šefi opozicijskega bloka nimajo nikakih zaslug za izjavo Pavleta Radića, kar samo veča njihov pomen in jim daje značaj snontane konverzije. In ta fakt dokazuje tudi, kako napačna je bila pot, po kateri je Davidovič hotel konsolidirati razmere v naši državi ter izboljšati srbsko - hrvaške odnose. Istočasno se je pokazalo, kako malo odobrava radičevsko konverzijo ravno oni, ki so si jo vzeli za »glavni cilj« vse svoje dosedanje politične akcije ter na njej osnivali svoje vrlo »obsežne« načrte.

+ Po avdienci Pavleta Radića, »Hrvat« kot oficijelno radičevsko glasilo prinaša brez posebnih komentarjev poročilo o avdienci. Zato na ostali zagrebški bloški organi (kakor »Jutarnji list«) kuleto iz avdiencie kapital in napovedujejo koncentracijsko vlado, ne sicer že kar za soboto, temveč tamle enkrat po praznikih. S stvarnim uvaževanjem avdiencie kot velevažnega fakta v spornost radičevcev na »Riječ« po informacijah iz Beograda beleži med drugim: Razume se, da največji korak radičevcev pomeni nič več in nič manj kot izpremenjevanje njihove politične fronte. Fronta Narodnega bloka ostane še nadalje. Radičevci so krenili svojo pot, in ostala opozicija z drugimi nosom gleda, kam je zašla. Uresničujeto se naše vizije, ki nas niso zanustile niti v dnevih, ko so radičevci bili najbolj napeti. Mi smo vedno zagovarjali čvrsto politiko, ki bo edina mogla radičevce spraviti k razumu in razsodnosti. Naša politika je zmazala, ona rodi blazotvorne plodove. Povzročila je radičevsko

kapitulacijo, povzročila avdienco Pavleta Radića, povzročila bo še mnoge dobre plodove. Rekonstrukcija vlade bo dokazala tudi intrigantom iz opozicije, da politika Narodnega bloka ostane nadalje. Od politike memorandumov do večerajšnje avdiencie je bila dolga pot. Mi smo ponosni, da je po naši zaslugi krenila tja, kamor smo jo mi od vsega začetka uravnavali.

+ Konkurencja zagrebških paradišnih politikov. Med zagrebškimi frankovci in zajedničarji je zadnje čase na dnevnem redu huda konkurenčna borba, kdo se bo bolj priklonil Pašiču, kdo prei prisikal v žakliu do njega in dobil vladni groš. Frankovsko »Hrvatsko Pravo« kar preko zajedničarskih hrbov švrka no radičevcih: »Če so že pokopali republiko, to zares ni nikaka škoda. Kajti kar so si oni predstavljali pod republiko, je bila blazna utopija. Da so priznali monarhijo — to je nekaj naravnega, ker hočejo ostati v tej državi. Ampak zakaj so se od Trumbića dali zapeljati v jugoslovenstvo in framaznostvo, to je nepomislivo!« ... V interesu zajedničarjev odgovarja »Hrvat« z ugotovitvijo, da frankovci sami smatrajo pometanje z republiko za enostavno stvar, odkar so sami pomedli z njo in se s svojimi popotovanji v Beograd začeli direktno ponužati Pašiču, ki si mora zadovoljno gladihati brado, ako ga količnik zanima, kako se bivši zagrebško - republikanski orolani prerivajo v njegovi predsohi.

+ Kdaj se Pašić nasmehne? Zagrebški »Hrvat« v posebnem članku govori o utisih dr. Lorkovičevega govora (dr. Lorkovič je pač kot predsednik Hrvatske zajednice vendarle »Hrvatov« vrhovni šef) in med drugim noudarja: »Ko je Davidovičev Kujundžić (med Lorkovičevim govorom) vzklilil proti Pribeževiću, da je on naučil demokrate mržnje do radikalov, se je Pašić posebno nasmehnil.« Kar seveda ni čuda, ker se še vsakdo drug mora nasmehni ti gluposti Davidovičevcev, ki bi zdat celo svojo mržnjo do radikalov radi skrili za Pribeževićev hrbet, kakor bi zajedničarji in klerikalci radi niemu nartili odgovornost za vsi dosedanje senaristično gonlo proti Beogradu in proti vsemu, kar je tam, razun — pu-slanski dnevnici. ... Pašić že vč, kdaj in zakaj se nasmehne, četudi nehoti. Da na opozicija celo njegove nasmehne že šteje med svoje argumente, je pa vendarle zabavno.

+ Jelačinova bankarska kampanja. V času slabe sezone za zamaške se gosp. Jelačin sedaj mnogo bavi z bankarstvom. Na vsak način bi rad še naprej ostal uravni svetnik banke, ki mu daje briljantne dohodke. Ker se mu tudi na tem polju izpodbija tla, pa kliče vse Slovence na pomoč, da naj rešijo banko pred Nemci. Njega pri tem prav nič ne moti, da ima na Viču tovarno kisa v čudni kompaniji z avstrijskimi Nemci. Najbolj zanimivo je, da vidi gosp. Jelačin tudi pri svojih bančnih šnekulacijah po vseh stenah — »mladine«. Slab uravni svetnik ste gosp. Jelačin, če ne veste, da imajo »mladini« z bančnimi transakcijami, o katerih pišete in govorite toliko opravka, kakor z lanskim snegom. To brigo prepuščamo popolnoma prizadetim delničarjem. Ker na g. Jelačin teza noče vedeti in roti Slovence, da nai nikar ne dopuste »narodne sramote«, da bi »Kreditna banka« prišla v nemške roke, pozivamo vse Slovence, nai svoje delnice prodajo gosp. Jelačinu, morda jih on radi »narodne nevarnosti« kupule komad à 500 Din. Če je to res, bodo zadovoljni delničarji, zadovoljen Jelačin, vsake narodne nevarnosti bo na tudi hitro konec. Sedaj vé gosp. Jelačin, pri čem da je.

Iz Zveze kulturnih društev

V nedeljo, 5. t. m.

predava v Gradcu ob 11. dopoldne g. Živnozdravnik Fran Kosel o predmetu »Prva pomoč živini pri navadnih boleznih in ne-zgodah«.

V Podzemlju predava g. Slavko Mrovlje o predmetu »Gospodarstvo v naši državi«.

Predavanje se vrši ob 3. popoldne. Druga nedeljska predavanja so bila že objavljena.

Po svetu

— Belgijski prestonaslednik v Rimu. V četrtak je prišel v Rim belgijski prestolaslednik, ki bo ostal par dni gost italijanske kraljevske dvorice. Kakor poročajo Histi bo ob tej priliki objavljena oficijelna zaroka prestolaslednika s princezjo Mafald, najstarejšo hčerko Italijanskega kralja.

— Razdelitev proračunskega prebitka v Rumuniji. Rumunski ministrski svet je proračunski prebitok iz leta 1924. v znesku skoro 3 milijard lejev razdelil sledeče: 815 milijonov za armado, 230 milijonov za šolstvo, 515 za železnice, 150 za ceste (od teh 100 milijonov za ceste v Besarabiji), 50 za prosvetne namene in 35 milijonov za socialno oskrbo.

— Poset Beneša na Dunaju. Kakor poročajo praški listi, namerava češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš meseca maja posetiti Dunaj. Dr. Beneš, ki ga bo spremljalo več uradniških znanjega ministrstva, bo zahteval pri tej priliki od Avstrije, da se jasno izjavi proti ideji združitve z Nemčijo, nakar bi bila Češkoslovaška pripravljena privoliti v gospodarske koncesije. Obenem se bodo vršila tudi pogajanja glede olajšanja potniškega prometa.

— Nollatova reforma francoske armade odklonjena. »Echo de Paris« poroča, da se je vršil te dni v Parizu vrhovni francoski vojni svet, ki je razpravljal o Nollatovem načrtu za splošno reorganizacijo francoske armade in ga odklonil. Vojni svet se je izrekel v prvi vrsti posebno proti znižanju vojaškega službovanja za eno leto.

— Vprašanje inozemskih posojil v Angliji. Kakor poročajo »Times«, so angleški bankirji na željo vlade sklenili, da bodo privolili v inozemska posojila le v slučaju, kadar bo šlo za posojila v svrhu gospodarske obnovitve.

— Zvišanje davkov v Franciji. Vlada je predložila francoski zbornici zakonski načrt glede 50 odstotnega zvišanja dohodninskega davka in o podvojitvi vseh ostalih davkov, razen mezdnih davkov. To zvišanje je pa namenjeno samo za eno ali največ dve leti.

— Židovska liga Zveze narodov je bila 2. t. m. osnovana v Pragi za vso češkoslovaško republiko, ki ima sedaj štiri lige: češko, nemško, madžarsko in židovsko.

— Otvoritev židovske univerze v Jeruzalemu, o kateri smo kratko že poročali, je bila 1. t. m. izvršena z velikim pompom. Zastopniki je bilo po deputacijah 34 univerz iz vsega sveta in 17 znanstvenih akademij. Univerzo je otvoril lord Belfour, ki je med frenetičnim aplavzom začel svoj govor v hebrejščini. Arabci so otvoritev bojkotirali sicer je potekla slavnost v popolnem redu.

— Odpoklic indijskega podkralja. Podkralj Indije, lord Reading, je odpoklican in se vrne že te dni v London, kjer ostane do 1. avgusta. Njegov povratek, ki se more izvršiti samo s privolenjem krone se spravlja v zvezo z napetim položajem v Indiji.

— Visoke šole v Rusiji. Boljševiki so iznašli, da obstoja velika socialna krivica v tem, da poseja visoke šole večinoma mladina buržujskih rodbin. Zato so sklenili, da popravijo to krivico in proletarizirajo visoke šole. Preteklo leto so se odločili za redukciranje števila akademskih omladin, češ da država ne more zasigurati vsem študentom po končanih študijah eksistenco. Redukcija je zadela seveda v prvi vrsti študente, ki niso komunisti. Ko pa so boljševiki uvideli, da komunistični študenti štu dirajo izključno samo socialne nauke, so se uplašili in odredili sedaj specialne komisije, da še enkrat prečistijo univerze. V teh komisijah pa ni niti enega profesorja in strokovnjaka, ampak sami specialni delegati komunističnih organizacij.

Iz Primorja

* Nova prepoved slovenskih učnih knjig v tržaški okolici. Didaktični ravnatelj v Na-brežini pri Trstu je poslal podrejenemu učitelstvu odlok, da ne sme rabiti slovenskih učnih knjig pri pouku v šoli. Pri tem novem barbarskem nasilju, katerega mora obsojati vsak trezno misleč človek, ni znano, ali je izšel nagib za dejanje iz glave didaktičnega ravnatelja samega, ali pa so se šolske oblasti poslužile njegove osebe, da zopet dajo rano pouku slovenskih otrok v njihovi materinščini. Čas bi že bil, da se tako ne civilizirano postopanje napram Slovincem končoveljavno neha.

* Smrtina kosa. V Šempetru pri Gorici je umrl upokojeni poštar Peter Brumat. V Trstu pa je zatisnil oči jetniški čuvaj v po-koju Vincenc Cernatič. Pogreb obeh po-kojnikov bo danes, v soboto.

* Izlet na Trnovsko plenoto priredi Plav-nineko društvo iz Trsta. Izletniki se odpeljejo s tržaškega glavnega kolodvora do Ba-tuj v vipavski dolini, odkoder odidejo na Kucej in od tam dalje na Trnovo.

* Opera »V vodnjaku« v goriškem Trgov-skem domu. Na velikonočni ponedeljek bo v Gorici premijera Bloudkove enodejanske opere »V vodnjaku«. Komad režira g. Bra-tuš, solistovske in zborovske partije je na-študiral pevovodja Komel, orkester pa bo sviral pod vodstvom društvenega učitelja Lipičerja.

* Opasen lov na tihotapca. Lani v jeseni je bil pred goriškim sodiščem obsojen na več let ječe Ivan Krapež iz Gor. Trihuše ob Idriji. Moč je namreč ustrelil nekega finančnega paznika, ki ga je zalotil pri tihotapljenju tobaka iz Jugoslavije. Ker ni mogla dobiti oblast tihotapca v roke, je bil Krapež obsojen v kontumacijo. Te dni pa so mu prišli orožniki na sled. Hoteli so ga dobiti v roke, a Krapež se je spretno ubranil zalezovalcev, na katere je streljal, tako da so se morali umakniti. Sam pa je izrazil to prižnost, da se je skril v gozd, kjer je izginil v gostem lesu.

CVETKO GOLAR:

VDOVA ROŠLINKA

komedija v treh de-janjih je pravkar izšla.

Cena za broš. izvod Din 25.—, za vezan izvod Din 35.—, brez poštnine.

Naroča se v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE,

Prešernova ulica šte. 54, nasproti glavne pošte.

Škandal v Versaillesu!

Divni park v Versaillesu ni še nikoli videl toliko krasnih in divnih žen kot za časa snemanja grandioznega filma

„Hči gospe Larsak“

Politijska oblast drugače tako »moralnega« Pariza, pod katero okrilje spada Versailles, to ni hotela »trpeti« in prijavila je celo družbo sodniji. Sodnja naravno ni mogla pre-povedati v parku onar, kar je velikim gleda-liščem na boulevardu dopuščeno in tako je šla brez ovir

„Hči gospe Larsak“

na svojo zmagovalno pot okrog sveta in se predvaja v Ljubljani od sobote 4. aprila dalje v kinu »Ljubljanski dvor«.

Naši kraji in ljudje

Franc Bregant umrl

Včeraj ob 11.15 dopoldne je preminul v Ljubljani nenadno smrtno g. Franc Bregant, računski svetnik finančne delegacije. Ko je stopil v sobo ravatelja g. Tavzesa, ga je zadel mrtvoba in se je zgrudil takoj mrtve na tla. Pokojnik je bil zelo sposoben in vester, uraden, izredno ljubljiv družabnik ter eden najboljših naših pristašev. Bil je član skoro vseh naprednih društev in je ni bilo skoro prireditve, pri kateri ne bi sodeloval s svojim pristnim in zdravim humorjem. Šišenski Sokol je zgu bil z njim enega izmed svojih usranoviteljev, lovci poštenega tovariša. Ravno pred par dnevi je šel v Beograd predlog za njegovo imenovanje računskim nadsvetnikom. Bodi vrluemu narodniku in zvestemu somišljeniku ohranjen najljepši spomin, žalujočim naše skreno sožalje!

Vaseljski sabor

Med pravoslavni cerkvami se vrši v zadnjem času praveč boji radi vprašanja, v katerem mestu naj se vrši Vaseljski sabor. Po prvotnem predlogu, ki ga je predložila srbsko-pravoslavna cerkev, bi se imel vršiti v Nišu kot rojstnem mestu caria Konstantina, ki je prvi priznal krščanstvo kot državno religijo. Prvotno je tudi izgledalo, da bo ta predlog sprejet, toda jeruzalemska, antiohijska, aleksandrijska in rumunska cerkev in posebno slednja so nastopile kasneje proti temu in zahtevale, da se mora vršiti v Jeruzalemu, na Kristovem grobu. To je bil edini razlog, ki so ga navedle te cerkve v obrambo svojega predloga. Za Niš govore sicer mnogo tehtnejši razlogi, na katere pa se imenovane cerkve sploh niso hotele ozirati.

Da pa se doseže v tem vprašanju končno vsaj kompromis in da se Vaseljski sabor odloži za toliko časa, da bi mogla na nem sodelovati tudi rusko-pravoslavna cerkev, kar je v sedanji priliki seveda nemogoče, je srbsko-pravoslavni arhijerejski sabor stavlil drugi predlog, v katerem zahteva, da naj se vrši na Sveti gori najprej preliminarna konferenca zastopnikov vseh cerkev. Ta konferenca bi imela nalogo, da zbere in uredi material za vsa vprašanja, ki se bodo reševala na sejah sabora, v prvi vrsti material o drugem svečeniškem zakonu in reformi kolodarja. Dosedaj na tudi na ta srbski predlog ni odgovorila še nobena od ostalih pravoslavnih cerkev.

Velike svečanosti na Krfu

V spomin srbskih žrtv.

V Beogradu se že nekaj dni vrše priprave za velike religiozne svečanosti, ki se bodo vršile takoj po pravoslavnih velikonočnih praznikih na grškem otoku Krfu, ki ga imenujejo Srbi — otok smrti. Inicijativa za akcijo je izšla od samega patrijarha Dimitrija. Na njegovo željo se bo vršila na grobovih srbskih junakov, ki so pomrli na Krfu v svetovni vojni, svečana služba božja, ki jo bo daroval patrijarh s številnimi višjimi svečeniški. Pomen bi se vršil ne samo na suhem, ampak tudi na onem delu morja, kamor so s parnikov pometali po nesrečnem umiku skozi Albanijo na desetstotine srbskih vojakov in morske globočine, ker trupel radi raznih epidemij ni bilo mogoče pokopati. Da bo imela svečanost značaj hvalnosti napram onim, ki so po str-

snih izkustvih in trpljenju položili svoje življenje na žrtvenik domovine, je bila pozvana k udeležbi tudi vlada, dalje zastopniki armade, vsa humanitarna društva in organizacije ter gospodarske in kulturne institucije. Patrijarh Dimitrije je v to svrhu v četrtke posetil ministrskega predsednika Nikolo Pašića, ki je vzel z veseljem patrijarhovo idejo na znanje. Ostalo je samo še vprašanje, ali bodo politične razmere dopuščale vladi, da se udeležijo velikih žalnih svečanosti na otoku smrti. V vsakem slučaju pa odposlje vlada vsaj enega svojega zastopnika.

Občni zbor podružnice Jugoslovenske Matice v Celju

Celje, 3. aprila.

V četrtek, 2. t. m. ob triletni na 9. zvečer se je vršil v mali dvorani Narodnega doma redni letni občni zbor celjske podružnice Jugosl. Matice. Predsednik g. Salmič je uvodno pozdravil navzočega župana dr. Praščova in zastopnike Ciril-Metodove družbe. V minulem poslovnem letu je bilo delo celjske podružnice Jugosl. Matice znatno oteženo, zlasti ker je dajal glavni odbor v Beogradu podružnicam premalo inicijative in navodil za intenzivnejše delovanje. Tudi pokrajinski odbor v Ljubljani je polagal premalo važnosti na tesno kooperacijo s podružnicami in tudi ni dajal zadostnih ravodil v poskledu organizacije in zbiranja dohodkov. Častništvo celjske garnizije je celokupno organizirano v Jugosl. Matici. H koncu je predsednik še omenil vprašanje združitve vseh narodno-obrambnih društev in vprašanje premetstev glavnega odbora Jugosl. Matice iz Beograda v Ljubljano.

Tajniško poročilo izkazuje porast članstva za 39 oseb, tako da šteje sedaj podružnica skupno 320 članov. V minulem poslovnem letu je podružnica priredila lepo uspel »Dinarski dan«, ki je dal nad 6000 Din čistega dohodka. Na tej prireditvi so poštrenovali sodelovali narodne gospodarske in železničarske godbe, ki je brezplačno oskrbel koncert pred kolodvorom. Med stalne podpornike šteje podružnica zlasti celjske denarne zavode.

Blagajna izkazuje 12.724 Din prejemkov in 2724,77 Din izdatkov. Z lanskim premoženjem znaša letošnji prebitok 13.922,84 Din, ki se je na deloma že vpsal pokrajinskemu odboru. Za predsednika podružnice je bil izvoljen g. R. Salmič, v odbor pa g. prof. Raič, ravnatelj Grudn. Šimkovec, ravnatelj Jeršinovič, župančič, Jerše in Zdošek ter gđ. Zupančičeva in M. Grudnova. Namestnikom sta bila izvoljena g. Cimprič in gđ. Omiadičeva, za pregledovalca računov g. Wutt in Gobec, za delegate za občni zbor pokrajinskega odbora v Ljubljani pa g. Salmič, Prekoršek, nadz. Mavliak, ravnatelj Gruden in Vengust ter gđ. Debelakova.

Pri slučajnostih se je razpravljalo o združitvi vseh naših narodno-obrambnih društev in o vprašanju azilneiščega in smotrenejšega delovanja Jugosl. Ma-

Krasni svileni „Kazak“

Jumperji

ter bluze najnoveše mode od Din 50 — dalje
ravnokar dospeli. **Divile se boste krasoti vzorcev.**

Franc Lukič, Pred Škofijo 19.

Konjerejsko društvo za mariborsko oblast

Imelo v Mariboru dne 30. marca t. l. svoj prvi občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan. Mariborsko oblast je zastopal kmetijski referent svetnik inženjer Zidanšek. Iz poročila predsednika gospoda Lovra Petovarja povzamemo, da se je lansko leto presnoval konjerejski odsek 2 v konjerejsko društvo, ki je ustanovilo po oblasti dosedaj 10 podružnic, od katerih je na močnejša v Ljutomeru, ki šteje 90 članov. V pretečenem letu je imelo društvo 520 članov in 9 ustanovnikov. Na odborjih sejah je reševalo vse tekoče zadeve, izvedlo je licencovanje žrebcev in premovanje konj, ter sklenilo »zadržati tudi konjereja, od katerega sta v letošnjem letu izšli dve številki. Društvo se je posrečilo dobiti za oblast 9 žrebcev plemenitakov belgijske pasme, ki so se že porazdelili. Iz blagajniškega poročila povzamemo, da sta ob blagajni, tako blagajna za premirane in izredna blagajna zaključili s prebitkom. K premiranju so v izdatni meri razpolagali okrajni zastopi ter nekatere posojilnice, katerih imena navedla predsednik imenoma. Poročilo, ki je bilo obširno, vsebine polno, se je vzel od občnega zbora s pohvalo na znanje.

Pri volitvah, ki so se vršile, je bil izvoljen predsednikom zopet Lovro Petovar, veleposelnik itd. v Ivanikovcih, podpredsednikom pa g. Fr. Zmličič iz Ljutomeru ter Fr. Turnšek iz Gorice v Savinjski dolini. Za odbornike so bili izvoljeni zastopniki iz področij rosmenih podružnic, ki so na glas kot izborni konjereji.

Pri slučajnostih se je razvila živa debata o izvozu konj, o kastriranju žrebcev, ki so nesposobni za plemčenje, o žigosanju asentiranih konj ter drugih važnih zadevah, ki se tičejo konjereja. Predlagali in sprejeli so se k tem točkam primerni predlogi. H koncu je povzel še besedo g. svetnik Zidanšek, ki je izrazil svojo veselje nad tako lepim številom deležev. Ko je še g. Schauer izrekel predsedstvu zahvalo za požrtvovalno delo, je zaključil predsednik lepo uspešno zborovanje.

Konec velike razbojniške tolpe

Približno pred enim mesecem je bil vračarski srezi poglavar v Srbiji obveščen, da bo v noči od 25. na 26. februarja neka razbojniška tolpa, ki je delala že dolgo beograjski policiji velike skrbi, napadla vas Žarkovo in odnela nekaj hiš. Eden izmed članov tolpe, ki ga je policija pridobila na svojo stran, je sporočil istočasno tudi ves nert za izvedbo razbojništva. Alamarina na ta način, je policija dne 25. februarja takoj, ko se je zmrčilo, nenadoma vdrla v vas Žarkovo. Več orožniških patrulj je bilo odrejenih, da križarijo celo noč po vasi in da bazijsko posebno na one hiše, na katere bi se po načrtu razbojnikov imeli izvršiti napad. Stanjvalcem teh hiš so orožniki ukazali, naj si čez noč poiščejo varnejša zatočišča.

Celo noč je policija tako čuvala vas. Pričelo se je že svitati, toda o razbojnikih ni bilo ne duha ne sluha. Ilija Savkovič, srezi poglavar, ki je vodil celo ekspedicijo, je pričel že dvomiti o resničnosti poročila, katero je dobil. Čim se je pokazala zarja, je pričela postajati pot od Žarkova do Beograda vedno živanejša. Seliaki so gonili živino in nesli živež na beograjski trg. Zandarmerijske patrulje so druka za drugo zapuščale svoje pozicije in odhajale iz vasi. V tem trenutku, bilo je okoli

Harry Piel

na pota v Sifni 1843 a

petih jutraj, je ena od zaostalih orožniških skupin zapazila skupino maskiranih ljudi, ki je prišla iz neke zaostale seljaške hiše. Bilo jih je št in vsi so imeli črne maske. Orožniki so takoj otvorili ogenj in pričelo se divje streljanje. Razbojniki so se srdito branili. Ostali orožniški oddelki so prihiteli svojim tovarišem takoj na pomoč, narkar se je razvila pravcata bitka. Razbojniki so se polagoma, korak za korakom umikali proti bližnjemu gozdu, dočim so jih orožniki skušali obkoliti. Videč, da bodo aretirani ali na vsi ubiti, so razbojniki v kritičnem trenutku vrgli od sebe puške, maske in sploh vse, kar jih je težilo, ter so pričeli bežati skoz gozd. Večina se je res rešila z begom, dva na sta padla orožnikom v roke. Bila sta to Borivoj Palalič in Ljubomir Živanovič iz Maleza Orašja.

Pripeljana v zapore sta takoj priznala krivdo in povedala tudi imena ostalih. Tako je imela policija možnost, da polovi tudi ostale člane te »novoske tolpe: Papaniča, Jankoviča, Kostića, sina bivšega župana v Boleču, Milosa Vlejičja, sina slovitega hajduka Oliva Nikoloviča. Po večtedenskem poizvedovanju so končno prišli v resnici vsi roke pravice. Pri zasliševanju so priznali celo vrsto težkih zločinov. Dne 19. februarja rano jutraj so blizu Smrdereva postavili več seljakov in jih samokresi v rokah prisilili, da so jim izročili ves denar. Nad 30.000 Din jim je padlo takrat v roke. Slična razbojništva so izvajali ne samo v beograjski okolici, ampak tudi v Banatu. Tako so dne 25. decembra s čolnom srenjiali čez Donavo in v kovilskem srazu plenili več seljakov, katerim so odvzeli nad 20.000 Din.

Policija domneva, da so ti razbojniki izvršili tudi razne zločine večjega obsega, med njimi tudi več ubojev. Za to imajo oblasti v rokah že precej kaznov. Med aretovanci so bili vsi še ponovno kaznovani. Palalič enkrat celo na 8 let težke ječe. Z aretacijo teh nevarnih elementov je prišla oblastim v roke tolpa, ki je mesece in mesece ogrožala prebivalstvo beograjske okolice.

Vesti iz Prekmurja

Občinske volitve v M. Soboti. V Murski Soboti se splošno pričakuje, da bodo občinske volitve kmalu razpisane. Zato je opaziti živahnost na vseh straneh. Ker imajo občinski odbori predvsem gospodarske in socijalne naloge, bi bilo samo čeliti, da bi bil izvoljen tak občinski odbor, ki ne bi delal visoke politike, ampak bi imel veselje in sposobnost do pozitivnega gospodarskega dela. V torek, 2. t. m., se je vršil v občinski hiši informativen sestanek gospodarskih in strokovnih krogov, ki bi naj postavili splošno listo za bodoče volitve. Vendar iz gleda, da do tega ne bo prišlo, ampak treba računati s tem, da bo 4 — 5 list. Sicer pa, kakor rečeno, občinske volitve v M. Soboti še niso razpisane.

Vprašanje poljskih delavcev v Prekmurju. Ker je Prekmurje zelo gosto naseljeno, si mora veliko ljudi iskati zaslužka izven Prekmurja. Najljubše je ljudstvo sezonsko poljsko delo od spomladi do jeseni. Pozimi pa žive od svojega zaslužka. Ker se bliža čas poljskega dela, bi bilo nujno potrebno, da se pravočasno zagotovi čim največjemu številu prekmurjskih poljskih delavcev delo in da se reši vprašanje palerjev potom pogodb med palerji in delavci tako, da bo vsako izkoriščanje delavcev od strani palerjev nemogoče. Koliko važnosti je to vprašanje, je razvidno iz tega, da je v Prekmurju 13 — 15 tisoč sezonskih poljskih delavcev.

Nov zemljarski kataster za Prekmurje. Ker so katastrske pole v Prekmurju zelo zaostale — še šestdeset let — se dela nova izmerjava vseh občin. Da se delo pospeši, pride letos in prihodnje leto preko polja večje število geometrov v Prekmurje.

Prekmurske gorice. Z zakonom nam je vlada prepovedala saditi samoročne trte križarke, ki dajejo slabo, pa tudi nezdravo vino. To je prav, zakaj naše gorice so izgubile dober sloves, odkar pridelujemo tako malovredno vino. Niti domači krmarji ga ne marajo. Letos so pa mnogi vinogradniki v zadreg, ker ne morejo dobiti amerikaljskih podlag, zemljo za vinograde so pa pravili. Upajamo, da bodo z dobro in vztrajno voljo popravili kar so prej zgrešili.

Pucinci. Zadnja »Mörzka Krajina« piše, da se čuje, da bomo morali pri davkih nazaj plačati podpora, katero je dobila naša občina pred volitvami od vlade iz fonda za obmejne občine. Ne vemo, kakaj se g. St. Kü-

Danes veličastna premijera

svetovno slovitega filma

Hči gospe Larsak

Rezervirajte si vstopnice telefonično št. 730, katere dobite brez vsakega čakanja in truda v pisarni Mladini neprimerno.

Predstave ob 4., 6., 8. in 9.

LJUBLJANSKI DVOR

Kino Telefon 730.

har vznemirja radi tega; naj bo lepo miren, kakor smo mirni mi. Mi ne bomo plačali tega denarja nazaj, ker vlada tega ne bo od nas zahtevala. Saj tudi g. Kuharju ni bilo treba l. 1923. nič nazaj plačati. — V isti številki se zaganja tudi v »Duševni list«, ki ga izdaja naš g. evang. župnik Adam Lutar. Gotovo mu bo dal »Duševni list« primerno odgovor, kakršnega zasluži.

Francoski šolski dan v M. Soboti. Ki ga je priredila drž. realna gimnazija 26. marca je lepo uspel. Udeležilo se ga je mnogo oddelčnih občinstva, ki je stoji poslušalo francosko himno in zajedno z dijaštvom navdušeno vzklíkalo: Vive la France!

Nogomet. V nedeljo, 29. marca, je igral S. K. Celje prijateljsko tekmo s soboškim S. K. Mura in zmagal s 5 : 0. Gostje so pokazali lepo kombinacijsko igr. Mura, ki je grala prvič s prvorazrednim močtvom, se je odlikovala v obrambi in krilski vrsti in bo imela od te tekme gotovo mnogo koristi.

Napačna vest. V Prekmurju se je razširila vest, da je madžarska vlada za letošnje prepovedala prihod poljskih delavcev iz naše države. Ker hodi iz Prekmurja vsako leto 3 — 4000 poljskih delavcev na Madžarsko, bi bil to težak udarec za nje. Kakor smo zvedeli, ta vest ne odgovarja resnici.

Francoski krožek v M. Soboti. Ki se je ustanovil v decembru l. l. šteje 23 članov in se lepo razvija. Vodi ga g. prof. Josip Karba. Dvakrat na teden se vrše konverzacijski popoldnevi. Krožek uživa posebno naklonjenost francoskega konzulata v Ljubljani.

Slovenski kurz v M. Soboti. Pred kratkim se je ustanovil v M. Soboti pod vodstvom g. J. Karba slovenski kurz, v katerega je vstopilo že 12 članov. Novi člani se še lahko prijavijo.

Kupite sledeče potrebščine.

kakor: krevate, s-movestice, nogavice, svileni flor negavice, gince in trikot rokavice, večerinske lepš vzorcev, robežepne in svilenne, ter vse potrebščine za šivilje pri Albin Turk, galanterijska trgovina Prešernova ulica 48.

PORTOROSE

pri Trstu

odlično zdravilišče in kopališče na istiskem obrežju. Obrazne kopeli, zdravilišča za lužne in solne kopeli.

PALACE HOTEL:

Razkočno, s vso moderno udobnostjo opremljen dom prve vrste, v prekrasni leži, sredi parka, tik obrežne poti, 300 stanovanjnih sob. Lastni kopelni šotri. Direktna zveza s kopališčem. Čolni na vesla, jadra, motor. Vodna letala. Penzija s sobo od 40 lit naprej. Izborna kuhinja.

Odpri 1. aprila. 1553 a

HOTEL RIVIERA in PENZIJA SAN LORENZO

Hiši prve vrste v ugodni leži z razgledom na morje, 100 sob. Najboljša prehrana in prebrana. Penzija s sobo od 25 lit naprej.

Odpri 1. marca.

Ugodne železniške zveze z Jugoslavijo v Trst. Je Trsta v Portorose eno uito vožnje na konforlnih parnikih. V Palace hotelu lastna potovarna pisarna in menjalnica. Pisnvanje tudi v domačih valutah pri naših agenturah, ki na željo prikrbe italijanski vizaum za dopotovanja.

Pojavnita daje:

„Societä Portorose“ v Portorose, „Cosulich Line“ v Trstu, Via Milano 16, agentura „Cosulich Line“ v Ljubljani, Kolodvorska ulica.

Van Kaster kakao

ELITNI

KINO

Matice

Telefon 124.

Danes

Najbolj fantastični film te sezije:

Kabinet voščenih kipov

Harun al Rašid Emil Jannings, Ivan Grcani Conrad Veldt,

Jack Razparač Werner Krauss, Pesnik Wilhelm Dieterle,

Hči „Starega“ Olga Belajov

Fantastična ilustracija iz življenja 3 krvolokov

Izredno uspele zelo zanimiva fantastična scenarija

Kolosalna igra svetovnoznanih filmskih interpretov.

Kabinet voščenih kipov je filmski umotvor svoje vrste, ter se prikazuje v Budapešti in Parizu s kolosalnim uspehom.

Predstave ob: 1. 4., 5., 7. 8., 9.

V nedeljo ob: 3., 1. 5., 6., 1. 6., 9.

Umetniška godba pri vseh predstavah.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji.

Ljubljanska drama

Sobota, 4.: »Lizistrata« Premijera. Izv. Nedelja, 5. ob 15.: »Prepeluha«. Mladinska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob 20.: »Lizistrata«. Izv.

Ponedeljek, 6.: »Misel«. Torek, 7.: Zaprto. Sreda, 8.: »Lizistrata«. B.

Ljubljanska opera

Sobota, 4.: »Mignon«. C. Nedelja, 5. ob 15.: »Rigoletto«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ponedeljek, 6.: Zaprto.

Torek, 7.: »Don Juan«. D. Sreda, 8.: »Carmen«. E.

Celjsko gledališče

Nedelja, 5. ob 15.: »Veronika Deseniška«.

Mariborsko gledališče

Sobota, 4.: »Scampolo«. C. Premijera. Nedelja, 5.: »Baron Trenk«. E. (Kuponi). Ponedeljek, 6.: »Trubadura«. B.

Odpovedana predstava »Veronika Deseniška« v Celju. V sled smrti g. Perca, očeta g. Stanka Perca, ki igra v tragediji eno

izmed glavnih vlog. se mora za jutri v nedeljo, določena predstava odpovedati.

Iz ljubljanske drame. Premijera grške klasične komedije »Lizistrata« se vrši v soboto, dne 4. t. m. Predstava je izven abonmaja. Prva repriza komedije bo v nedeljo zvečer. — Starše naše mladine opozarjamo, da se vprizori v nedeljo popoldne ob treh mladinska predstava pri znižanih cenah v ljubljanski drami dr. Lajlova narodna igra »Pepeluh«. To je zadnja mladinska nedeljska popoldanska predstava v tej sezoni. V operi se pole ravnotako ob treh popoldne Verdieva opera »Rigoletto« in sicer kot ljudska predstava pri znižanih cenah.

Slovenski kvartet. Odnosno njega člani, operna pevca Banovec in Zupan ter g. Pečenko in Završan, so znani kot eno naših najidealnejših umetniških združenj ne le v Ljubljani ampak tudi izven naše ožje domovine. Kjerkoli so do sedaj nastopili, osvojili so si vsled svojega umetniškega prednanja srca vsega poslušalstva. V Ljubljani nastopijo zopet v ponedeljek, 6. t. m. v Unionski dvorani in sicer na dobrodelnem koncertu Društva Dečji in materski dom kraljice Marije. Nastopijo dvakrat in sicer

v I. delu s Foersterjevim zborom »V brezupnosti« ter Prohazkovo »Moravsko narodno«. V II. delu pa pojo globoko občuteni Mirkov zbor »Jutro«, novo Adamičovo skladbo »Ti in jaz« ter precej moderno Ravnikovo »Kam si šla mladost ti moja«. Občinstvo opozarjamo na nastop Slovenskega kvarteta. Predprijaja vstopnic v Matični knjigarni.

Glasbeno mladinsko predavanje v Ljubljani. Jutri v nedeljo, dne 5. t. m. ob pol 11. uri dop. se vrši v Filharmonični dvorani mladinsko predavanje in sicer pod naslovom »Razvoj slovenske pesni«. Celotni spored tega mladinskega predavanja izpolni dr. Kozinov kvartet in učenci njegove pevske šole. Tudi uvodno besedo govori dr. Pavel Kozina. V sporedu samem pa imamo razvoj slovenske, v prvi vrsti zborovske pesmi od prvih začetkov pa do Antona Foersterja. Zastopani so na tem sporedu vsi, ki so s hvalovredno vnašo in tudi lepimi uspehi orlali ledino naše zborovske literature. Mladino pozivamo, da se v velikem številu odzove vabilu ter z največjo vnemo zasleduje tudi to stran naše kulturne zgodovine.

»Kritika« druga številka je izšla. Urednik Josip Vidmar priobčuje v njej uvodni članek, v katerem se bavi z današnjim stanjem ljubljanske drame. Odra se na nedavno gostovanje igralca Hinka Nučiča v

»Ohtellu« ter na nastop gđ. Vike Podgorške v »Izgubljenih dušah«. Obenem tretira vprašanje ruskih igralcev na našem odru. Anton Lajovic prispeva članek o opernem gledališču in o smernicah, ki bi morale voditi ta zavod. Razprava bi mnogo več zalegla, ako je ne bi pisec po nepotrebnem zabelil z neurgamentiranimi osebnimi napadi. Karel Dobida objavlja sestavek »Iz stare Ljubljane«. V njem razpravlja s svojega stališča v stavbnem gibanju pri nas po vojni ter o napakah, ki jih je pri tem opazoval. A. Sovršč omenjuje dr. Bradačev prevod Euripidove »Medee«. Josip Vidmar pa kritizira Jahnovo dramo »Srenja«. Med beležkami najdemo prispevek K. D. o načinu prirejanja umetniških razstav, istega pisca članek o marionetnem gledališču »Atena« v Mladiki, recenzijo uprizoritve Ibsenove »Videjanske« »Romsersholms«, zapisek o literarno-umetniškem večeru »Novega odra« ter odgovor K. D. Revija se narača v Ljubljani. Gledališka ulica 3/23 (letno 50 dinarjev) posamezni zvečki pa se dobe po 5 Din v ljubljanskih knjigarnah.

Jubilej Pečlje Petrovića na zagrebškem odru. Petindvajsetletnica komedografa Pečlje Petrovića se je praznovala v zagrebški drami zelo iskreno. Vsi prostori v gledališču so bili zasedeni in na odprti sceni je pozdravil jubilarja najprej intendant dr. Julij Benešič, ki je pisatelja sporočil, da ga

je kralj odlikoval z redom sv. Save III. razreda. V imenu Društva hrv. književnikov se je oglašil k besedi tajnik dr. Ježič, ki je očrtal Petrovičev razvoj in pomen za jugoslovenski oder. V imenu igralcev je govoril režiser Tito Strozil. Po proslavi se je vršila predstava »Vozla«, katerega je režiral Joža Ivakić in v katerem so igrali glavne vloge: ga. Dimitrijeva, g. Pavlič in drugi. Po gledališki predstavi se je vršila prijateljska večerja na čast ljubljani v intimnem krogu slavilnečevih prijateljev in znancev.

Lisztova sinfonia »Faust« se bo izvajala v Zagrebu, v prostorih glasbenega zavoda v nedeljo dne 5. t. m. Skladba je napisana za dva klavirja tenor solo in moški zbor in je komponirana na podlagi Goethejevega teksta ter se deli v tri karakterne slike. Prva obravnava Fausta, druga Margareto, tretja pa Melfista. Na produkciji sodelujejo: dr. Viktor Benkovič, prof. Mihaelovih, Stjepan Pemić, dr. Štrela in oratorijski zbor iz cerkve sv. Marka.

Prvo gostovanje basista Zeca v Zagrebu. Član dunajske državne opere basist Nikola Zec je gostoval dne 2. aprila v zagrebški operi, kjer je pel v »Ropu iz Seraila« vlogo Osmana in hrvaškem jeziku. Poleg Zeca so nastopili še: naš rojak tenorist Josip Rijavec, koloraturka ga Tinka Veseli-Polla, ga Sestric-Sezedi in Milan Šepoc.

groviteljstvom in s pomočjo Hrv. glasbe
ga zavoda v zagrebški stolnici. Izvaj
skladbe bo vodil mojster na orglah
Fran Lhotka.

se izdaja za gostilničarja iz Zagreba, družbi več žeparjev ukradel posestnik Rožicu iz Loke listnico s 14.480 Din.

ski uslužbenec Franc Moik, ki se je
jal v vozu, priklapljenim za lokomotivo.
Odpeljan je bil z rešilnim vozom v bolnišnico.

Ohleke za nosode in dame
v bogati izberi

Kupujte srečke
za sokolski Tak

ra je bil izvoljen večinoma stari odbor, da brez predsednika Velčaverha in tajnika Bonesove. Novi odborniki si bodo podelili funkcije na prvi društveni seji v trtek 9. t. m. ob 4. pop. v rudniški restavraciji na Vodeh.

Iz življenja in sveta

Dvignjeni zakladi

Po petletnem nanornem delovanju potapljačev so dvignili z dna morja ves zlat zaklad angleške ladje «Laurentica», ki so jo potopili Nemci ob iskanem nabrežju. Ladija je nosila 31.093 krog zlate po 1500 funtov šterlingov vsaka. Od njih je ostalo v morju le 27 krog. Ladija leži 18 m globoko in je zasuta s peskom. Potapljači niso vzdržali pristiska vode več nego 40 minut, nekateri so jih vedno morali vleči kvišku. Skoraj vse kope zlata so se bile zarile v morskno dno. Potapljači so morali razstreliti z dinamitom več delov ladje nad vodo.

Ta poskus je omogočil novi izum, neke vrste sulico, ki se spusti v morje in je v zvezi z galvanometrom. Ko se dotakne ostrina sulice zlata, se odklanja puščica galvanometra v eno stran, če pa se približa drugi kovini, odleti v drugo stran. Razen tega kaže gal. ki ga naredi puščica, tudi približno količino zlata.

Rešitelji zakladov «Laurentica» so sedaj ustanovili družbo s 50 tisoč funtov šterlingov glavnice, in sicer za novo težjo nalogo. Dvigniti hočejo iz kamnitega navarinskega zaliva v jugozahodni Grčiji velikanske zaklade — zlato, srebro in briljante, ki so se potopili pred 100 leti, ko so uničili leta 1827. združene ruska, francoska in angleška mornarica pri Navarinu turške in egipčanske ladje. Zgodovina pravi, da je peljala samo turška admiralova ladja do 5 milijonov funtov šterlingov denarja plače vojakom. V neki vrč iz usnja je ležalo 30.000 cekinov. Več ali manj dragocenosti je peljala tudi vsaka ostala ladja, vseh skupaj pa je bilo na število šestdeset. Celoten navarinski zaklad cenijo na 10 milijonov funtov šterlingov.

Potapljači so že ugotovili, da ležijo potopljene ladje 20 do 30 m globoko in so krasno ohranjene. Dno morja pri Navarinu je trdno in delo bo menda lažje nego pri dvigavanju zakladov s peskom in ilovico zasutega «Laurentica».

V žrelu ognjenika

Izletniki iz Neapla so si v zadnjem času poiskali nov cilj: notranost žrela ognjenika Vezuva. Kar se je še nedavno smatralo za izredno smelo početje držnih raziskovalcev, to je danes izlet, kakor vsak drugi.

Iz Neapla, približno 15 kilometrov zračne črte, je stožec Vezuva videti nekako rloščat, dočim se v resnici v široki vrh spušča skoraj okroglo žrelo. Žrelo ima približno 900 metrov v premeru, globoko pa je nekaj nad 200 metrov. Stene, sestoeče iz rahlega pepela ter iz plasti strjene lave, se na znotraj strmo spuščajo v globino, dočim tvorijo na zunanji strani ploščati stožec. Na stožcu se vidi, kako si je deževje v rahlem pepelu izkopalo razrasle struge in stružice, ki s odeloma s snegom pokrite, tako da je ognjenik precej podoben kakemu kolaču. Na vrhu se še vidi leta 1906, porušeno, nekoliko nižje pa današnje poslopje Cookove žične vzpenjače.

Če se popnemo na rob žrela, je prvi pogled v globoko brezдно v resnici grozen. Gledalec vidi skoraj navpično v globščino. Na črno in žolto lisastem dnu žrela se dviga, nekoliko zapadno od sredine, nov stožec, visok približno 80 metrov, ki je močno aktiven ter ob zamolklem grmenju in rahlem zadrževanju tal v nedoločnih preslekih bruha iz sebe mogočne bele oblake pare, ti se dvigajo do 400 metrov visoko ter mečejo v višino celo kot glava debele kose žareče lave, ki jih veter zamaša na stran in ki s tleskom padajo na dno žrela. Desno ob vzhodni stožcu opazamo manjši oblak dima, ki ga povzroča izbruh nove lave.

V prejšnjih časih se je smatralo za nemogoče, da bi se kdo spustil v ta pek, dokler se niso nekateri smeli raziskovalci, med njimi sedanjí ravnatelj observatorija na Vezuvu, profesor Maladala, odločili za nevarno podvize. Od tistihmal se je vsled ponovnih izbruhov lave dno žrela zvišalo skoraj za 100 metrov. Našli so v zadnjem času tudi zločnejši doston v notranosti žrela, kateri

ni nevaren za hribolazce, ki niso podvrženi omotici. In tako je prišlo, da vodniki danes za pet lir radi peljejo tujca v notranost ognjenikovega žrela.

Ko prideš na dno žrela, te prešinejo silni utisi, ki jih nudi narava. Tanki in mrzli višinski zrak se meša tu z vročim zrakom, ki puhti iz tal. Para solne kisline čisto zapira sano; pred nami leži lava v vijoličnih barvah in v čudnih oblikah: črna, če se je šele strdila, svetlo-žolta, če so se kloridi v nekaterih dneh razpršili. Tu in tam se pojavljajo svetlo-žareče razpoke, iz katerih se cedi lava s temperaturo nad 1000 stopinj.

Potnik, ki se noda v te podzemne prostore, mora biti skrajno previden. Če ni huišega, se mu vsaj lahko pripeti, da se mu prežgele podplati na čevlji.

Novi stožec sestoji iz rahlega pepela. Poneti se nani ni mogoče, ker je tramo aktiven in snuščja skoraj neprestano iz svojega žrela cele oblake vroče nare ter bruha od časa do časa žarečo lavo.

Kljub temu na naraščajo število izletnikov, ki jih neka tina s'la vabi v notranost ognjenika Vezuva.

Originalna prisega

Precej nenavaden dogodek se je prijetil te dni v Parizu pred komisijo, ki ima preiskati zadevo z volilnimi fondy, ki so bili na razpolago raznim strankam za izdatke v volilni kampanji. Vsi poslanci in druge osebe, ki so bile zaslišane, so morale pred izpovedjo prisesti, da bodo govorile čisto resnico.

Na vrsto je prišel komunist Raffins-Duquens. Predsednik ga je pozval, naj položi prisego. Mož pa se je branil in izjavil: «Kot prebršan komunist morem prisesti le na znaka moje stranke. To sta klavir in srce.» — «Mi pa nimamo ne klavira in tudi ne srca» je rekel predsednik Renaudel. — «Nič ne de» mu je odgovoril komunistični veljak, «mislim sem na vse in oboje prinesel s seboj».

S temi besedami je izvlekel Raffins-Duquens iz aktovke klavir in nič manjši srce. Položil ju je prekrižane predse in potem izjavil: «Prisegam na ta znaka delavcev iz mesta in dežele, da govorim čisto resnico in nič drugega kot resnico.»

Nato se je postavil mož v pozituro in podal svoje izjave. Ko je končal, ga je pozval predsednik, naj hitro skrije čudna predmeta, brez katerih ni komunistične prisige, češ, da želite čit velikega števila članov komisije. Raffins je potem hitro spravil srce in klavir nazaj v aktovko in izginil z njima med svoje komunistične prijatelje.

Rabeli iz Nviregyhaze

Pred vojaškim sodiščem v Debrechnu se je začela v četrtke kazenska razprava zoper četovodjo huzarskega polka v Nviregyhazy. Amerika Madara in proti huzarjem Aleksandru in Emeriku Szabó, ki sta pred par tedni na povelje četovodje obšla huzaria Naho, ki ga je trojica eskortirala na poveljništvo.

Madar se je zagovarjal s tem, da je bil Naha za disciplino nevaren človek in da je vedno izjavljal, da je na Madarskem splošna vojaška dolžnost odpravljena in da zato ni nihče obvezan, da bi moral služiti vojaške. Četovodja ga je opetovano kaznoval in je že sam moral večkrat sedeti, ker se je huzar samovoljno oddaljeval in izstajal iz vojašnice brez dovoljenja. Madar je rekel, da je Naha vnovič pobegnil in da se je on bal zornete kazni, ki bi jo moral odsedeti, češ, da ni dovolil pazil na svoje vojaše in da je on zanje odgovoren. Zato je napravil kratek proces in je dal Naho, ko so ga eskortirali skozi gozd, kratkoma obvestiti! Popolnoma mirno je dejal mož pred sodniki, da se ne čuti krivega, ker da je ravnal v dobri veri. Misli je, da bo huzar, ki je že tolikokrat skušal pobegniti, itak obesen in da je zato vseeno, ali ga obesi zapriseženi in nameščeni krvniki, ali pa on sam. Rekel je tudi, da vendar ni nič posebnega, če je enega vojaša manj na svetu. Med vojno da je toliko sovražnikov bilo obesjenih ali ustreljenih, pa se zaradi tega ni poudri svet!

Sobotožena Emerik in Aleksander

Szabo sta se izgovarjala, da sta le izvršila dano povelje. Upirati da se nista smela, sicer bi ju Madar sam obesil na prvo drevo. Bila sta prepričana, da postopa četovodja v smislu dobljenega povelja.

Razprava se nadaljuje in utegne biti kmalu končana. Vsekakor je jako značilna za madžarske razmere. Nam Jugoslovenom je še dobro v spominu, kako so ravno Madžari besneli v svetovni vojni proti Srbom in tudi avstroogrskim Slovanom in da je bil mnogim naravnost užitek, ako so mogli kakega «srbskega psa» obesiti. Da je dal navaden vojak kratkoma svojevoljno obesiti priitega begunca, je pač mogoče le med takim narodom, ki je svojo srčno kulturo tako vidno pokazal v zadnji vojni navzile svojemu «viteškemu madžarstvu», ki ga ima vedno na jeziku.

Predragi arestanti

Tekom volitev leta 1921, so bile v večjem mestu v Zedinjenih državah demonstracije, ki so se izcimile v velik pretep, v katerem so bili štirje ubiti, 17 oseb pa je bilo ranjenih. Policija je prišla 13 demonstrantov, ki čakajo že štiri leta na sodno razpravo.

Štiri leta že traja preiskava, ki naj bi dognala pravega krivca. Vse izpovedbe preiskovalnega sodnika so ostale zaman. Ves ta čas je bilo teh 13 obožencev v zaporu, kjer so jih že v šestkrat zaslišali. Stvar nikakor ni hotela toliko dozoreti, da bi bila ugodna za razpravo. Ker se je arestantom zdela stvar že preneumna, so vložili prošnjo na sodišče, naj jih stavi pred porotnike ali na izpusti iz zapore. Dejali so da bi bilo slednje še najbolj nometno, kar radi verujemo. V svoji prošnji so omenili, da bi imela država iz nadaljevanja sodne preiskave še večje stroške, kot jih že itak ima. Sai gredo že na desetisoče dolarjev.

Ta argument se je zdel sodišču zelo umesten in je zato izpustilo vseh 13 obožencev iz zapore.

TEŽKA REŠITEV? ZNANA RESNICA!

Oproščena brez dokazov

V Berlinu se je pripetil v sredo zanimiv slučaj, da so porotniki onostoli obtožena, ne da bi polagali tudi najmanjšo važnost na izpovedbe prič in dokazovanja sploh niso dopustili.

Pred porotniki je stala žena bivšega kapetana Erika Holtza, ki je svojega moža ustrelila v silobranu. Holtz, ki je bil vdan pilančevanju, je izpil doma celo steklenico ruma. Žena ga je spravila v posteljo, da bi pribral pilanost. Nagnat na le mož skočil iz postelje, pograbil telefonski aparat in hotel z njim ženo ubiti. Uboga soproga je prišla v silobranu za revolver, ki ga je imela spravljena v nočni omari. In je v razburjenosti ustrelila proti napadalcu. Kroglja je zdelala moža v glavo.

Vsa iz sebe se je obnašala Holtzeva potem ko se je to zgodilo, kot blazna in je hitela s smrtnonevarno ranjenim možem z vozom na resnično postalo, kjer mu je žrtvovala pol litra lastne krvi v svrhu transfuzije, da bi rešila njegovo življenje. Ranjenec je namreč izgubil silno mnogo krvi. Vendar so bili vsi poskusi zaman in mož je kmalu izdihnil. Žena se je takoj po soprogovi smrti stavila na razpolago policiji, ki jo je odvedla v preiskovalni zapor.

Porotniki so uvideli, da je žena postarala v silobranu in v silnem strahu in da zato ne more biti odgovorna za svoj čin, ki ga je itak hotela takoj popraviti, na je bilo prekasno. Odklonili so vsako dokazilno postopanje in oprostil obtoženko.

× *Otroci — hudiceva iznajdba.* Sovjetsko sodišče v Zitomiru v Voliniji se bo moralo v kratkem baviti z novo versko sekto,

ki veruje v božanstvenost njenega ustanovitelja Kalamarčuka, blaznega kmeta. Kalamarčuk fanatično pridiguje svojim pristnikom, naj nikar ne imajo otrok. Pravi, da so otroci iznajdba hudice, in da oni, ki imajo otroke, ne bodo nikdar izveličani. Ta propaganda proti otrokom ima že sedaj strašne posledice. Eden Kalamarčukovih zaslepljenih pristavev je v napadu verske blaznosti svoje štiri otroke žive sežgal.

× *Božična želja.* Oče je vprašal Peterčka kaj naj mu Jezusček prinese za Božič. «Poljsko zbornico», je odgovoril Peterček, ki je to besedo bogstige kje slišal in mislil, da gre za kako igračo. «Nemogoče», je rekel oče, «dela preveč ropota!»

Aristofanova „Lizistrata“

(K današnji premieri v Ljubljani)

Kakor vsak resničen pesnik, je bil tudi Aristofanes mironjuben. Njegove veselje iz: «Aharnici» in «Ptiči» ter «Mir» so imele vse izrazito tendenco proti vojni in za mir, a spomladi leta 411. pred Kr. je dal prvič igrati svojo «Lizistrato» s prav isto tendenco.

Brezkončne vojne in neprestani notranji zlasti ustavni nemiri so atensko državo izčrpali. Vse je hrepelo po miru, in temu hrepenenju je dal Aristofanes znova prav drastično izraza z «Lizistrato». Toda tudi tako porednega in smelega kakrtnega si je smel dovoliti le starogrški humoristi.

Že ime glavne junakinje, Lizistrate izraža idejo komedije, ker Lizistrata pomenja «razganjalno voljske» torej mironjubo. Atenka Lizistrata je sklicala ženske iz Aten, Salamine, Boeotije, Lakedemona in od družin na zborovanje na trg pod trdnjavo. Ko se zbera, jim Lizistrata predlaga: «V roke nas žensk je položen ves blagor Helade; zato prisilimo moške, da sklenejo mir, s tem, da se jim popolnoma odtegnemo».

Predlog sprejme ženske po kratki delatosti in hkratu zavzame oddelek Lizistratinh starejših somišljenic atenske trdnjave. S trdnjavo vred so se polastile ženske tudi državne vojne zaklade.

Atenski starci, ki so ostali doma za stražnike, skušajo ženske prepoditi. Toda sami morajo bežati. Tudi vojni upravitelj, ki prihaja na Akropolis po nujno potrebni denar, mora pobegniti pred razkaženkami.

Tako se začne ženski štrajk; ljubezni željni možje ne morejo do žen, a ni! «Ubezniželjne ženske ne smejo do moških. Lizistrata ne dovoljuje namreč niti najmanjšega kompromisa, niti se ne da varati».

Kinezas ima mlado, lepo Mirno za ženo. S sinčkom pride siromak pred Akropolis, da bi zvalil žensko v svoj oblem. Toda Mirna ga pač le draži in razburja, nato pa mu uteče, češ: «Najprej sklenite mir, potem — se pogovoriva!».

Kakor v Atenah, tako so štrajkale ženske tudi v Lakedemonu. Položaj je postal tudi ondi neznošen. Zato so odposlali v Atene sli s predlogom: «Udajmo se ženskam in sklenimo mir!» — Vojni upravitelj zahteva, naj pride s takim predlogom celo odposlanstvo Lakedemona, da se dogovore. To se zgodi. Lizistrata posreduje med sovražniki; vsak mora nekoliko popustiti, in — mir je sklenjen.

Ženske prirede nato slovesno pojedino s petjem in plesom. Po veselici pa odhajajo možje z ženami lepo domov spat...

Komedija je v originalu (mi smo štiti doslovni, pesniško zelo nedostalni, a nedvomno skralno vestni nemški prevod profesorja H. Müllerja, konrektorja naumberske stolne gimnazije v Brockhausovi izdaji iz l. 1861.) silno smeja in v izrazih visoko izpodrečana. V starih Atenah 411 let pred Kristom so govorili z odra klasično npravnost — celo ženske!

Svojega namena pa Aristofanes ni dosegel z «Lizistrato», zakaj šele sedem let po njeni premieri na velikih dionizijskih slavnostih, je bilo peloponeške vojne konec. A Atene je zavzel Lizander, ter jim naložil najstranotnejši mir. Pesnik je bil močnejši od vseh državnikov in politikov...

Kajpada so morali «Lizistrato» za današnjo dno temeljito prirediti in obrezati. V zadnji dobi jo uprizarajo kot klasično komedijo na mnogih odrih; med vojno pa jo z uspehom igrali tudi v Zagrebu, slovenska gledališka priredba pa je napravljena po praški češki.

Cervantes je dejal, da je vsak prevod z originalom starega klasika v istem razmerju, kakor narobe stran in lice brusenjske goblenov. Taka krajšana in predelana priredba za moderni oder je pa jedva senca slika izvirnika, «une belle infidèle», kakr je rekel Voltaire, ali skoraj travestija. Z

× *Prazniki veselja na Japonskem.* Po vsaj Japonski se prireajo najrazličnejše zabave v prazno obnove pristanišč in mest, ki jih je pred poldrugim letom razdejal katastrofalni potres, pri katerem je prišlo četrta milijona ljudi ob življenju.

× *Dijaki nemrti na Španskem.* Dijaki medicinske fakultete v Barceloni so priredili v sredo zoper imenovanje novega rektorja demonstracijo, pri kateri so razniš uradne prostore rektorja. Policija je morala poseči vmes, nakar se je razvil pretep, v katerem je bilo več ljudi ranjen in procej dijakov aretiranih. Rektor je ustavil pre davanja na medicinski fakulteti.

atično soljo prepojena «Lizistrata» je znana našim židcem pač le, kakor najprej z vodo in nato še z mickom razsoljenom. Drugače z 2335 let staro grško komedijo, ki je bila celo ob svojem rojstvu užnjana moškimi gledalci ne more biti.

A tudi taka «Lizistrata» je dokaz, da je Aristofanes zaslužil sloves enega največj diptvlnh. iznajdljivih in originalnih pesnikov vseh časov.

Koncert orkestralnega društva Glasbene Maticе

Pri nas se je že pred vojno zelo gojila vokalna glasha in se danes goji v izdatni meri, dočim je od nedavna bila orkestralna glasha vedl manj zanimarjena. Po povratu je pač našla v dr. Cerinu delavnega posustavatelja, tudi operni orkester in novoustanovljena Zveza godbenikov za Slovenijo sta večkrat priredila sinfonične koncerte, ki so nas seznanili z marsikaterim znamenitim sinfoničnim delom. Po zaslugi dr. Karlina pa se je ustanovilo v področju Glasbene Maticе prepotrebno Orkestralno društvo, čigar namen je bil od ustanovitve sem vzgojiti orkester iz domačih ljubljanskih godbenikov. Koncerti tega orkestra pod prof. K. Jerajem in Michlom so še v dobrem spominu. Vendar je bilo takrat v orkestru mnogo pomoči od drugih. Skladatelj L. M. Škerjancu se je posrečilo — organizatorne talenta mu nismo pripisovali — pritegniti v krog Orkestralnega društva 56 poštvovalnih godbenikov.

Sad njihovega in dirigentovega dela je bil četrtkov sinfonični koncert, čigar vsopred je nudil v prvi polovici klasičen Hindlov «Concerto grosso op. 6. št. 6 (g-mol) za dve gosli in čelo a spremljevanjem godalnega orkestra in dveh klavirjev ter Debussyjevo «Malo suito za veliki orkester, drugi polovici pa Beethovnovno sinfonijo št. 7. op. 92 (A dur). Izvajanje vseh teh del je nosilo pečat skrbne priprave in vestnega študija. V Hindlovem koncertu se je odlikoval zlasti solist violinist L. g. Karel Rupelj. Motivno in ritmično je bila skladba podana sigurno, umerjeno in klasičnem stilu primerno. Debussy je v štirih komadih svoje suite iz močno Pucciniju podobne palete naslikal niz glasbenih domislekov in harmoničnih barv. Ugajala sta posebno Menuet in Ballet. Dočim se je zdel orkester v prvi polovici koncerta malo hladen, je temveč ognja pokazal v Beethovnovni sinfoniji, ki je res razumljiva in prikupljiva. V prvem stavku je zvenel Vivace razposajeno, ljubeč je bil Allegretto a svojo široko melodično linijo, učinkovala sta dovtipni Scherzo in živahnih plesnih ritmov poln in proti koncu mogočno zaključujoč Allegro con brio.

G. dirigent, skladatelj L. M. Škerjanc je mirno, brez vseh nepotrebnih gest vodil svojo četo, v kateri so bila godala izvrstno zastopana in so malo manj čisto donela lona sena pihala. Na vsak način je pa orkester Orkestralnega društva Glasbene Maticе — posebno poudarjamo — sestavljen iz izključno nepoklinskih godbenikov, iz ljudi, ki hvalvedno žrtvujejo svoj prosti čas iz ljubezni in spoštovanja do umetnosti sinoči postavili temeljni kamen prvemu našemu domačemu orkestru.

Uspeh prvega večjega nastopa naj ga bodri k nadaljnjemu vztrajnemu delu. Mladina ima v Glasbeni Matici dovolj prilike, da se posveti študiju lesnih pihal in trobil in lahko se zgodi, da bo na prihodnjem koncertu nastopil — sinoči je sodelovalo 6 godbenikov muzike dravske divizije — popolnoma samostojno. Ko izreka mo iskrene čestitke Orkestralnemu društvu in njegovemu dirigentu g. Škerjancu za sinočni večer, želimo da bi se naš pravkar izrečena želja v intenzivnem napredku našega glasbenega pokreta čimprej izpolnila.

Koncert je bil dobro obiskan, aplavz pa bliske prisrčen, nobenih vcev, pa več nortranjega zadoščanja za izvajalce in poslušalce.

Ivan Podražaj:

Gospa Despina

Peter Celestin je ostal tisti večer po prijateljevi smrti pri njegovi vdovi, gospe Despini, da bi jo tolažil v njeni osamelosti, ako bi potrebovala tolažbe.

Ko je služkinja opravila zadnje delo krščanskega usmiljenja na pokopniškem grobnem trupu, sta Peter in vdova prižgala luč in jo postavila ob vzglavje mrliške postelje.

Peter je bil utrujen in zaspan. Že prejšnjo noč je prečul ob bolnikovi postelji.

«Saj lahko greš, Peter, da se odpodješ! Bo na Voika pri meni.»

«Nerodno mi je hoditi sedaj tako daleč in te pustiti brez živega moškega v hiši.»

«Vendar ne misliš na strahove! Vsak mora umreti, in žena, ki je ljubila svojega moža, se ne boji, da bi jo strašil po smrti!»

Petru se je bridko zasmejala v srcu. «Vem, da te ni strah, vendar na bi legel kar na divan v jedilnici. Par uric in dober bom.»

«Staho hoš počival.»

«Kaj to!»

Nehala mu je prigovarjati in mu je nehala diviti za nočitek.

Peter je zaklenil oboja vrata, legel in takoj zaspal...

«Sante ali kaj?» se je spraševal Peter, ki se mu je zdelo, da ga je zbudil nepoznan glas. Pogledal je proti oknu. «Saj je še noč! Komaj sem zaspal... Toda?»

Zonet je slišal oni glas.

Peter je privzdignil glavo proti mrličevi sobi. Vse tiho.

«Gotovo je omagal pilanec na cesti.»

Videl je luč v mrličevi sobi in sedaj se pogovarja z njo!

Orbnil se je v steno. In čeprav je bil utrujen in zaspan, je skušal sedaj zaman zaspati...

Zadaj v salonu se je nekaj premnilo.

Peter je poslušal. Zdelo se mu je, da je sledilo ropotu več pritaljenih glasov.

Dvignil se je in je hotel prižgati luč, pa se je hupno premislil.

Čez kratek čas je tiho vstal, odprl vrata mrličeve sobe in je stopil vanjo.

«Vedel sem, da me ti ne strahiš!» ga je pozdravil v mislih ter se mu je približal.

Ko je odstranil utrinek pri lučki, je slišal zonet oni glas.

Priplazil se je do vrat salona. Skozi koranjo ob vratih je prihajal medel trak

luči. Brezslušno se je naslonil pri vratih na zid.

V salonu je bila gospa Despina v družbi neznanega gospoda. Peter je poslušal in slišal:

«Res je, ljubila sem ga!»

«Te ni strah?»

«Pavel!»

«Res je! Kakor mene!»

«Žalji me!»

«Nisem hotel!»

«Ali blazniš?»

«Oha blazniša!»

Peter se je plazil nazaj in tudi njea se je prišla blaznost. Prišel je že trdga mrtveca čez orsa in ga je vleklo do drugih vrat salona. Tam ga je naslonil v kot med zid in omaro, z obrazom obrnjenim v salon.

Nato je močno potkal na vrata in izginil...

Peto leto po tem dogodku se je srečal Peter Celestin v morskem kovališču z gospo Despino, ki ga je varovarila. Peter se ni mogel premarati. Kakor nekda, ko je zahajal v prijateljevo hišo, tako ga je sedaj zonet v trenutku osvojila njena slastna lenota.

Shatala sta se pri konanin in Petru se je vžigala kri v hladni vodi. Sprehata sta se na parkih in Peter je bil pred

gosti in domačini naenkrat smešno ponosen nanjo. Obedovala in večerjala sta skupno in Peter je užival samo njeno bohotnost. Poslušala sta koncerte in Peter je slišal samo zanemljivo godbo njenih besed in njenega smeha.

Večer pred svojim odhodom mu je dovolila, da jo je spremlj v njeno hotelsko sobo. Pri večerji sta oba oba čez navado. V sobi se je pred njim preoblekla v nočno haljo, naročila le šampanca in sedla k mlemu.

Pila sta in se veselila. On v nestro-nem in strastnem pričakovanju, ona razposajene volje.

Na obali je utihnilo življenje. Spodaj ne triletski verandi so se dolgočasili le še trije starejši gospodje.

Gospa Despina je odločila haljo, to vrgla Petru v naročje, natočila obe čaši, odvila luč in s šumečo časo v roki je sedla na posteljo.

Petru se je zdelo, da lo razume. Izpil je čašo v dušku, natočil znova in prisedel k njej. Obleden je bil popolnoma, celo klobuk je imel na glavi.

Prišlo je do pričakovane trenutka. Tedaj se je gospa Despina uprla in velela:

«Ne dotikaj se!»

«Pina, kaj ti je naenkrat?»

«Ti se čudiš?»

Skušal jo je pomiriti.

«Rekla sem, da se me ne dotikaš!»

«Samo prljub, Pina, poljub...»

«Lazeš! Ženske se ti hoče!»

«Motiš se!»

Gospodarstvo

Valovanje dinarja

Slabljenje dinarja pred dvema tednoma ima svoj vzrok deloma v pomanjšanju izvozu zbor v splošnem visokega stanja naše valute v letošnjem letu, največ pa na brž v inozemski kakor domači spekulaciji, ki je delovala na batese dinarja. Februarja izvozna statistika pokazuje sicer jako ugodno sliko, a verjetno je, da je izvoz v marcu nekoliko popustil; tako vsaj tožijo v izvoznih krogih. Z manjšim izvozom pa je tudi manj deviz.

Boljšanje dinarja, ki je nastopilo koncem prejšnjega tedna, se je tolmačilo sprva kot odmev na sklenitev posojila monopolne uprave ter na zagotavljanje posojila Blair - Armstrong. Kakor na poročilo iz Beograda, je imelo pri zbolitvi dinarja največje ulogo dejstvo, da se je posojilo monopolne uprave že pričelo realizirati na beograjski borzi. Porast dinarja ima torej po tej vesti svoj izvor na beograjski borzi, kjer so v početku tega tedna devize močno oslabele, a še bolj so nazadovale v Zagrebu, kjer se redko beleži tako znaten padec deviznih tečajev, kakor je bil v ponedeljek.

Zanimivo je, da se je položaj za dinar na zunanih borzih ta teden precej drugače razvil kakor na domačih. Od ponedeljka, ko se v Zagrebu devize padle preko curiške paritete, je sledilo v Zagrebu postopno majhno dvigovanje do večera, ko se devize zopet nekoliko padle, dasi v to ne opravičuje curiški tečaj dinarja.

Na kak nenaden močan porast deviz na naših borzih sprva danes denarje krize ni misliti. Občutna denarna kriza ovira vsako prenaplajeno kritje s strani trgovcev. Deloma zbog denarne krize, a še več zaradi slabega nakupovanja s strani konsumentov je uvoz sploh majhen. To izravna eventualni manjši izvoz. Sprva takih prilik in sprva sklenitve inozemskih posojil je pričakovati, da se bo dinar prihodnje dni še dalje okrepil, čemur bo pomagalo tudi zboljšanje notranjepolitičnih razmer.

K premestitvi carinarnice z Rakeka v Logatec

K našemu poročilu o obnem zboru trgovskega gremija za logaški okraj, na katerem je bila sklenjena tudi resolucija za premestitev carinarnice z Rakeka v Logatec, nam pošiljajo trgovci iz rakeškega in ceriškega okrožja daljši dopis, ki pravi med drugim:

«Večina za premestitev na obnem zboru je bila slučajna, ker so Logačani s svoje strani organizirali polnoštevilno udeležbo, čim je iz ceriškega in rakeškega okrožja ni bilo, ker iz napovedanega dnevnega reda ni bilo razvidno, da se bo razpravljalo tudi o tej točki. Na razgovor bi torej lahko prišla še le med slučajnostmi. Da pa se izogne kakemu presenečenju, je predsednik kmalu v začetku zborovanja predlagal, da se dnevi red spremeni in se pride takoj na razpravo o premestitvi carinarnice. Logačani so odklonili tudi predlog, naj se občni zbor v svrhu razgovora za par minut prekine, ampak so takoj glasovali o svoji že pripravljene resoluciji. Za premestitev je glasovalo 47 Logačanov in 4 lesni trgovci iz Loške doline, proti pa 36 navzočih ostalih trgovcev, med njimi razum omenjenih 4 tudi vsi lesni trgovci, ki so prvotno sami bili za premestitev. Taka je torej bila »ogromna večina«, o kateri govori poročilo.

Trgovci ceriškega in loškega okraja protestirajo proti takemu nepravilnemu postopanju načelnika gremija, ter smatrajo to glasovanje nepravilno ker:

1.) Take važna skupna zadeva Planincev Logačanov in Rakovec, ter vse ceriške in loške doline tja do Čabra spada med glavne točke dnevnega reda in ne med slučajnosti.

2.) Votigled važnosti predmetne zadeve bi bila sveta dolžnost načelnika gremija obvestiti o spremembi dnevnega reda vse trgovce in ne samo Logačane, če pa mu je bil preprečen rok pa naj bi bil moral občni zbor preložiti.

Smatramo to glasovanje kot neveljavno,

«Lopovi!»
«Hvala!»
«Živili!»
Vrta je čas sredi sobe.
«Kaj na tisti?»
«Molči!»
«Kateri je v vrsti?»
«Molči!»
«Devetdeset devet...»
Planila je se postelje.
«Tako torej?»
«Ha, ha, ha...»
«Hodi!»
«Ne, tu ostanem.»
Peter se je spozabil in pristavil za ničljivo:

«Kakšna čednost!»
«Sramul se!»
«Saj se in kako!»
Planila je za od sebe.
«Kaj hočeš še?»
«Tebe ne!»
Iskal je klobuk, ki ga je imel na xlavi.
«Hodi!»
«Udaril je s nalicjo po mizi, mahnil z njo po steklenicah in pri vratih je zamahnil celo proti meni...»
Ko je odšel, je gosia Desolna zaklenila vrata, vzela iz torbice bel prašek, se prekrizala ored sveto podobno in legla v posteljo...

V jutro so jo našli mrtvo. Nihče razen Petra Celestina ni vedel za njeno skrivnost.

ker je faktična večina trgovcev gremija proti premestitvi carinarnice iz Rakeka v Logatec.

Priobčujemo to izjavo, ne da bi se hoteli meritorno spuščati v sporno zadevo. Naše mnenje je, da je treba vprašanje premestitve carinarnice presojati in rešiti s strogo in izključno stvarnega in strokovnega stališča, brez ozira na druge interese. Zato se v nadaljnjem polemiko ne nameravamo spuščati.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Pšenica baška, Novi Sad, 1 vag. 460; baška, 10 vag. 170; baška, za 15. april, 3. vagoni 170; baška za maj, 5. vagonov 185; sremska 2 vagona 170; za april, 5. vagonov 175; za maj, 2 vagona 185; za april-maj, 8 vagonov 185. Moka: baza »6«, 1 vag. 500. Tendence nespremenjene.

Svinjski sejem v Mariboru (3. t. m.) Dogon 317 svinj 5 koz. Povprečne cene so bile: prasci, 5-6 tednov stari 62-100, 7-9 tednov 125-150, 3-4 meseca 225-325, 5-7 mesecev 470-560, 8-10 mesecev 720-850, 1 leto 1225-1350 Din za komad. Kilogram žite teže 12-13, kg mrtve teže 16,25-17,50 Din. Prodanih je bilo 126 komadov.

Na zadnji svinjski sejem v Celju, ki se je vršil v sredo, dne 1. t. m. v Celju je bilo pripeljanih 80 svinj. Ponudbe je bilo mnogo, kupcev pa malo. Ker so cene svinjam zadnji čas znatno padle, bi bilo klasičnem kmetom pripočeti obisk teh sejmov. Povprečna cena je bila sledeča: prašiči 6 tednov stari komad 125-150 Din, 7 tednov 150-170, 8 tednov 170-175, 9 tednov 200-225, 6 mesecev 500-700, in 1 leto stari prašiči 950-1000 Din.

Dunajski žitinski sejem (2. t. m.) Gove: 548 komadov. Od tega: 51 domačih, 311 madžarskih, 64 jugoslovenskih in 122 rumunskih. Pri težavnem prometu so se ponedeljkove cene prilično obdržale. Notirajo za kg žive teže po kakovosti: voli 0,95-1,50, bikli 0,95-1,35, krave 0,95-1,30, slaba živina 0,60-0,90 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (2. t. m.) Ameriška tržnica so prometovale v neenakem zadržanju. Dočim sta pšenica in rž kazali čvrstejšo tendenco, sta oves in turščica oslabele. Dunajska tržnica je prometovale v vidno prilajnejši tendenci. Notirajo vključno blagovno prometni davek brez carine za 100 kg: pšenica: domača 52-53, madžarska s Potisja 55-55,50, jugoslovenska 54-54,50, Rosafé 51-51,50; rž: domača 48-50; ječmen: domači 47-52; turščica: 27-28; oves 39-40 šilingov.

== Zakonski osnutek o gospodarskem svetu. Iz Beograda poročajo, da je bil zakonski načrt o gospodarskem svetu predložen vsem zbornicam in vsem gospodarskim organizacijam, da izrazijo o njem svojo miselnost. Dne 26. aprila se bo vršila konferenca, na kateri se bo dovršil končni osnutek. Po sprejemu v ministrskem etu se bo osnutek predložil Narodni skupščini.

== Beograjski gospodarski krogi o ukinitvi prisilne poravnave. Iz Beograda poročajo: Tukajšnji izvozniki krogi so miselnosti, da bodo z ukinitvijo prisilne poravnave možni cenejši obratni krediti, postopno če se uvažuje, da je v zadnjem času beležili večji dotok denarnih sredstev pri bankah. Ceneji obratni krediti bodo poslovanje oživil v vseh panogah gospodarstva. Vendar pa se tudi med mnogimi beograjskimi gospodarskimi krogi poraja miselnost, da nenadna popolna ukinitve te institucije ni na mestu in da bi se poravnava postopoma morala samo zelo postopoma.

== Redni občni zbor Zadrugne zveze v Celju se vrši v nedeljo dne 5. t. m. ob 9. uri dopoldne v dvorani Mestne hranilnice v Celju. Poleg poslovnega poročila je na dnevnem redu predavanje g. dr. Božića o poslovanju z menicami in predavanje davč. upr. g. Megliča iz Maribora o davkih.

== Razširjenost delokroga glavnih carinarnic I. reda. Po členu 66. zakona o proračunskih dvanajstih letih je finančni minister pooblaščen, da poveri glavnim carinarnicam I. reda, ki imajo centralne carinske blaginje, odločanje v prvi instanci o predmetih, za katere je po carinskem zakonu in zakonu o občni carinski tarifi kompetentni finančni minister. Kompetenca za to odločanje velja tudi za področje carinarnic, ki so podrejene centralni carinski blaginji pri glavnih carinarnicah. O pritožbah proti odločbam glavnih carinarnic razsoja finančni minister.

== Naše inozemsko posojilo. Kakor se poroča, se pogajanja med Blairovo skupino in Armstrongom blizajo h koncu. Dolženo je že, da se izplača ostanek 9,5 milijona dolarjev, a sedaj se zaključujejo pregajanja za izplačanje naslednje rate posojila v znesku 25 milijonov dolarjev.

== Trgovska in industrijska zbornica v Skoplju je na svoji zadnji seji med drugim poudarjala potrebo trgovinske pogodbe z Albanijo, obnove trgovinske pogodbe z Grčijo in ureditev naše proste cone v alonjskem pristanišču na tak način, da bo odgovarjalo našim interesom.

== Prodaja alkoholnih plač v zaprtih originalnih steklenicah. Generalna direktorja posrednih davkov je z dne 4. februarja objavila naslednje polajnilo: Trgovci, ki prodajajo alkoholne plače v zaprtih originalnih steklenicah, morejo na ta način priti do dodatnih prihodkov, ki jih ne bi imeli, če bi prodajali poleg drugih plač tudi žganje, na splošno, ako nimajo za to posebnega dovoljenja. Taki trgovci ne smejo sami polititi steklenice. Za dokaz, da je trošarina na žganje plačana, jim služi račun onega, ki jim je žganje prodal. Ta račun mora biti potrjen od pristojnega oblastva.

== Trgovinske zveze s Smirno. Večja tvrdka v Smirni (Mala Azija) želi stopiti v poslovne stike s kupci različnih lističih in kunjih kož, nadalje s kupci, ki se zanimajo za uvoz jedilnega olja, oliv, preprog, suhega grozdja in drugega. Naslov tvrdke je na razpolago v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

== Za izvoz rib in cementa. Naš konzulat v Varni je sporočil ministrstvu trgovine in industrije, da bi se mogle naše oslajene ribe (iz Dalmacije) prav dobro razpečavati v Bolgariji. Bolgarija je uvažala to blago prej iz Rusije, sedaj pa ga uvažala iz Holandske. Holandske oslajene ribe imajo visoko ceno, pa bi mogle naše blago z njimi prav lahko konkurirati. Pošiljati bi se morale oslajene ribe v Bolgarijo v lesenih sodčkih v teži od 20 do 50 kg, ker se za lesene sode plača nizka carina. Raven rib bi se mogla v Bolgarijo prodajati tudi naš cement in olje. Žal je, da je zaradi neugodnih prometnih zvez posel skrajno oteženo. Naš konzulat v Varni dale o vseh trgovinskih poslih točne informacije razlmanec, ki bi se nani obrnili.

== Prilidna poravnava Nške trgovske banke. Te dni je bilo objavljeno poravnava postopanje nad Nisko trgovsko banko. Nakrok je odrejen za 11. maja.

== Razdelitev reparacijske kvote za mesec april se je izvršila na seji ministrskega sveta dne 29. marca tako: ministrstvo saobračaja za tračnice 1.200.000 zlatih mark, za popravilo brodov 466.100 zlat. mark, za stroške servisa v Berlinu 19.000, vojni ministrstvo 500.000, za most pri Saben in Belini 35.000, ministrstvo za narodno zdravstvo 42.573,21, ministrstvo za šume in ručnike 15.612,65, ministrstvo za pošto (aviomatske centrale in kablji) 150.000, privariki in občine 87.314,15, avtomobil 144.0 zlatih mark.

== Zanimivosti iz stavbene industrije. Ministrski svet je odobrila te dni licitacijo za zgradbo novega poslojpa kontrolnega oddelka ministrstva za pošto, za katero je bilo določenih 3.547.851 Din 95 par. Na licitaciji dne 23. marca je tekmovalo 23 tvrdk. Najnižja je bila ponudba firme »Funder« iz Beograda (2.298.000 Din), torej 1.149.851,95 Din ali 35,23 odst. manj kakor sam proračun. Vsekaror izredno zanimiv in zdrav pojav v stavbni industriji.

== Popravilo proge Beograd-Gjvrgje. Beograjska železniška direkcija je odredila, da se na celi progi Beograd - Gjevrgje-lja izmenjajo tračnice in gnilj pragi. Ta izmenjava je na tej progi že precej potekala.

== Nova pivovarna. Iz Beograda poročajo, da je minister za trgovino in industrijo dovolil otvoritev nove pivovarne v Valjevu.

== Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do dne 15. t. m. ponudbe glede dobave 50 parov čevljev za delavce ter glede dobave gumijastega materijala (Gummikappen). Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 23. aprila pri intendanturi komande Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave 6500 kg petrola-lja ter pri Komandi otočnega vojnega okruza v Otočcu glede dobave 4100 kg petrola-lja; dne 24. aprila pri komandi mesta v Sisku glede dobave 600 kg petrola-lja ter pri Komandi mesta v Gospiču glede dobave 1040 kg petrola-lja; 24. aprila pri direktoriji državnih železnic v Sarajevu glede dobave smrekovih desk; 27. aprila pri pošt-nem ravnanstvu v Ljubljani glede dobave 30.000 kg raznega papirja; pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 200.000 kg ovasa. — Pri čem ni oglasil se v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

== Prodaja stare vojaške opreme in raznih odpadkov se bo vršila dne 16. aprila pri upravi oddelka 2 zavoda za izražajo vojne odeče v Slavonskem Brodu. Predmetni oglas je v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

== Prodaja živega srebra. žepnih vžigalnikov, svilenih tkanin in rut iz čipk se bo vršila dne 29. aprila pri glavni carinarnici v Ljubljani. Predmetni oglas je v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

== Padec tečajev na ameriških efektivnih borzih. Koncem marca so tečaji v čine efektov na ameriških borzih tekmo osti dni padli za 15 do 20 odst. Kot vzrok temu se navaja panika na žitnih borzih in s tem strah, da bodo ogromne izgube poleg žitnih tvrdk beležile tudi banke in industrijska podjetja.

== Povišanje carinskega zlatega nadčrva v Rumuniji. Iz Bukarešte poročajo, da se 4. t. m. poviša zlati nadčrv za carinska plačila za eno tretjino, tako da se račun za 1 zlati lej 40 (doslej 30) papirnatih lejev.

== Angleško posojilo za avstrijsko kmetijstvo. Z Dunaja poročajo, da je finančni minister dr. Ahrer v ministrskem svetu pidal poročilo o svojem potovanju v London ter med drugim izjavil, da se je »klenilo posojilo za avstrijsko kmetijstvo.

Borze

3. aprila.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupnjski zaključki). Vrednote: 7% posojilo 0-61, 4,5% kranjsko posojilo iz leta 1917. 0-21, vojna škoda 158-0, Celjska posojilnica 210-213, Ljubljanska kreditna 235-0, Merkantilna (110), Prastedion 830-840, Kreditni za trgovino 190-200, Strojne 122-133, Trbovlje 410-413, Vevče 100-107, Nihag 50-0, Stavbna 265-280. — Blago: les: smrekovi, oziroma jelovi hlodi, od 25 cm naprej media 45, fco Ljubljana, 3 vagoni (300); jesenov hlodi, prvovrstni, od 25-40 cm; 2 metra dolžine, fco nakladna postaja 0-600; hrastovi furnirji 40-80 cm debeline, od 2 metra naprej dolžine, popolnoma ravno brez grč, fco nakladna postaja 0-1200; bukova drva, 1 m dolžine, polna, polna meja, 18 vagonov (25); poljski pridelek: otrobi pšenčni: domači, srednje debeli, fco Ljubljana 0-207,50 drobni polpirnatol pol-

lutne vreče, fco Ljubljana 0-205; turščica: promptna, fco sremska postaja 0-170, pariteta Ljubljana 0-213; krompir: rdečkast fco štajerska postaja 0-140, beli fco štajerska postaja 0-125, rumeni, fco štajerska postaja 0-110.

ZAGREB. V efektivih: je tendenca nespremenjena. Tečaj bančnih papirjev so v glavnem nespremenjeni. V industrijskih je zaradi dalje znižanih tečajev bil promet živahnejši. — V devizah je nastopila danes slabša tendenca. Blaga je bilo na tržišču dovolj in so zaključni tečaj napram večeraj zabeležili padec. Narodna banka je intervenirala le delno v devizi na Švico. Promet precej slab. Po borzi je ostala tendenca dalje slaba in blago se je ponujalo v poedinih devizah na višini zadnjih zaključkov. Notirale so devize: Amsterdam 2455-2485, Dunaj 856,5-885,5, Berlin 1472,5-1487,5, Italija izplačilo 254-257, London izplačilo 295,5-298,5, Newyork-ček 61,5-62,5, Pariz 317,5-322,5, Praga 182,8-185,8-ček 183-186, Švica 1195-1205, ček 1194-1204; valute: dolar 60,7-61,7; efekti: bančni: Litorale 59-60, Trgo 16-17, Es-komptna 105-106, Kreditna Zagreb 105-107, Hipo 58-59, Jug 99-100, Ljubljanska kreditna 235-249, Prastedion 830-835, Slavenska banka 72-0, Narodna 0-3600; Industrijski: Eksploatacija 42-44, Drava 190-200, Sečera 640-650, Isls 59-60, Narodna žumska 30-32, Nihag 45-51, Gutromann 440-445, Slavonija 55-56, Trbovlje 400-415, Union 400-430, Vevče 100-110; državni: 7% posojilo 61-63, agrarne 29-31, vojna škoda 160-161,5, obračun 161-161,5.

BEograd. Tendence v devizah nekaj mlačnejša. Razen Pariza, ki je v borzih oslabil, notirajo skoro vse devize kakor včeraj. Notirale devize: Dunaj 874-875, Berlin 1480-1482, Bruselj 0-317, Budimpešta 0,0861-0,0863, Bukarešta 28,75-29,75 Italija 255-255,5, London 296,5-297, Newyork 62-62,10, Pariz 319-321, Praga 184-184,5, Švica 1198-1199.

CURIH. Beograd 8,35, Newyork 518,9, London 24,775, Pariz 26,45, Milan 21,17, Praga 15,35, Budimpešta 0,0072, Bukarešta 2,40, Sofija 3,775, Dunaj 73.

DUNAJ. Beograd 11,39-11,43, Berlin 168,75-169,35, Bukarešta 3,285-3,305, London 33,90-34, Milan 29-29,12, Newyork 709,35-711,85, Pariz 36,285-35,45, Praga 21,025-21,105, Varšava 136,15 do 136,65, Sofija 5,15-5,19, Curih 136,75 do 137,25; dinarji 11,36-11,42, lire 29,04 do 29,24.

PRAGA. Beograd 54,375, Dunaj 477,125, Rim 138,50, Newyork 33,80, Curih 653.

BERLIN. Beograd 6,73, Dunaj 59,03, Praga 12,43, Curih 80,81.

Sokol

Sokol I. v Ljubljani. Mladinski ožsk napravi v nedeljo dne 5. aprila izlet moške in ženske dece na Šmarno gor. Vsi prijeteljci dece in starši se vabilo, da se pridružijo izletu. Odhod s vlakom ob pol 12 uri dopoldne do Vižmarjev, nazaj poš. Zdravo.

Ljubljanski »Sokol« naznanja svojemu članstvu, da otvoril s jutrišnjim dnem v novi odborovi sobi žitilnic, katere bo dnevno od 5. do pol 8. ure popoldne odprta. Članom so v žitilnici na razpolago poleg strokovnih listov in revij tudi vsi ljubljanski dnevniki. — Vse one člane, kateri so s članarino za prošlo leto v zaostanku se ob enem ukladno pozivljva, da isto čimprej poravnajo, ker se jih bo drugače moralo v smislu pravil žitilni iz članskih imenikov. Položnice za plačanje članarine v tekočem letu so se že razposlale, zato se prosil članstvo, da članarino čimprej poravnajo. Kdor položnice ni prejel, se mu ista radi pomniljivega naslova ni mogla dostaviti; naj ta torej zglašil osebn med uradnimi urami (dnevno od 5. do 7. ure popoldne) v glavnem Sokolu ter članarino poravnava. Vsi ostali bratje in sestre, kateri še niso poravnali 20 Din kot prispevek za zletno članstvo, se pozivljajo ponovno, da istega čimprej vplačajo. — Člane in članice, ki so v prošlem letu pristopili k društvu se istaklo ponovno pozivljva, da se vpišejo v knjigo »Zaoblube«, katere je dnevno med uradnimi urami v društveni sobi v svrhu po pisa na razpolago. — Dalje se naznanja, da se dne 24. maja vrši društvena javna telovadba. — Zdravo! 719

Sport

Hašk v Ljubljani. V nedeljo 5. t. m. ob 15. uri nastopi zagrebški Hašk v Ljubljani proti našemu Hermesu. Po obvestilu načelstva nogometne sekcije Haška nastopi Hašk v sledeči postavi: Mitrovič, Benković, Kunst Marjanovič, Kalibaš, Kržiž, Wolf, Agić, Bašić, Jeren, Würt. — Haškovo moštvo reprezentativno predstavlja naš sport šrom Jugoslavije in tudi preko mej naše domovine. Tudi Hermes se nahaja momentano v jako dobri formi. Tekma bo gotovo nad vse zanimiva ter prava senzacija za Ljubljano. Dama v spremstvu gospodov imajo prost vstop. Kot predtekmo igrata kombiniran Hermes kontra S. K. Šiška. Pred tekmo od 14. do 15. ure promenačni koncert godbe Jug. železničarjev na igrišču Ilirije.

Ljubljana: Celovec. Ljublj. nogometni podsavez je akceptiral 26. april kot termin za odigranje revanšne reprezentančne tekme med Celovcem in Ljubljano, ki se na navedeni dan vrši v Celovcu. Lansko leto je zastopala hvarje Ljubljano kompletna Ilirija ter so bili Celovčani poraženi z 3 : 2. Tekmo je sodil najboljši jugoslov. sodnik g. Fabriz iz Zagreba.

Iz sekcije ZNS. — Za tekme dne 5. t. m. se delegirajo sledeči sodniki: Rapid: Ilirija (v Mariboru) g. Ocha. Hermes: Hašk (igr. Ilirije) g. Betetto. Ilirija rez.: Lask (igr. Ilirije) g. Fink. Primorje: Celovski SV. (igr. Primorja) g. Vodišek. Primorje rez.: Slovan (igr. Primorja) g. Možina. — Načelnik.

Pomladanske oblike, površnike in druga oblačila nudi najugodnejše J. Maček Ljubljana, Aleksandrova 12

S. K. Primorje, kolearska sekcija opozarja vse člane kolearskih klubov, da se vrše na dirkališču S. K. Primorje dne 12. in 13. t. m. kolearske dirke, odobrene od Kolearskega podsaveza Slovenije in imajo pravico startati vsi člani klubov, ki so včlenjeni v KPS. Od danc naprej dovoljuje S. K. Primorje vsem kolearskim treniranje na svojem dirkališču na Dunajski cesti. Odbor.

Klagenfurter Sportverein: S. K. Primorje. Jutri, v nedeljo, se odpre v Ljubljani mednarodna nogometna sezona, pri kateri nastopijo Celovčani kot gostje. Klagenfurter Sp. V. spada med prvorazredne roške klube ter se med njim, Villacher S. V. in KAC. vrše vsako leto ostri boji za prvenstvo Koroske. Celovčani nastopijo kompletni in ojačeni z nekaterimi dunajskimi rekviziti. Na izid te tekme polagajo veliko važnost že radi tega, ker se v najkrajšem času vrši v Celovcu revanšna repoz. tekma med Ljubljano in Celovcem. Ob priliki lanske tekme so Celovčani prijetno iznenadili s svojo igro ter dosegli rezultat 3 : 2, čeprav se je splošno pričakovalo hujši poraz gostov. Z ozirom na to smemo pričakovati zanimiv boj, kajti tudi Primorje bo zastavilo vse sile, da se revanšira za svoj lanski 4 : 2 poraz, ki ga je doživel v Celovcu. Tekma se odigra ob vsakem vremenu na igrišču Primorja ter prične ob 15. — Slovan: Primorje rez. Trening predtekma ob 13.30. v službu deževnega vremena odpade predtekma.

S. K. Celje: S. K. Čakovec. Jutri, v nedeljo se vrši v Čakovcu prijateljska nogometna tekma med obema kluboma.

Velikonočna turneja S. K. Celje v Gorico. Dne 12. in 13. t. m. igra S. K. Celje v Gorici dve prijateljski nogometni tekmi s prvkom Julijske Krajine Associazione sportiva Pro Gorizia. Celjsko moštvo lahko spremljajo prijatelji sporta, ki dobe polovnično vožnjo in ev. tudi vizum po znižani pristojbini. Prijave sprejemata odvetnik dr. Gorican in g. Germ (podružnica Prve hrv. štedionice).

Planaval sekcija S. K. Primorja poziva lja svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo sestanka, ki se vrši danes ob 17. v sobi Sportne zveze, Narodni dom, I. nadstr.

Tekmo Gradec: Zagreb, ki se vrši prihodnjio nedeljo v Zagrebu, bo sodil sodnik Fabris.

Hašk v Rumuniji. Za Veliko noč bo prvo moštvo Haška igralo v Oradea Mare (Nagyvarad) v Rumuniji. Prvi dan bo Hašk igral proti Aderuvalu, drugi dan pa proti reprezentanti mesta.

Avstrija: Češkoslovaška. Nogometna tekma imenovanih držav se vrši ob priliki kongresa FIFA dne 24. maja v Pragi. Ta tekma bo po več letih prva med obema reprezentancama.

Uruguayci v Zagrebu? Kakor poročajo »Novosti«, se je obrnil Gradjanski na pariškega zastopnika urugvajskih nogometašev, da bi Club Nacional iz Montevidea, ki se sedaj mudi v Evropi, igral v Zagrebu dve tekmi. Uruguayci so v načelu pristali na to, so pa kasneje stavili take pogoje, ki jih je Gradjanski moral odkloniti. Za eno tekmo so zahtevali 70 odstotkov od brutno prihoda, vsekakor pa jamstvo za minimalno vsoto 3500 dolarjev, kar znaša po sedanjem tečaju 217.000 Din. Kakor se vidi, je olimpijska sjava stopila tem »amaterjem« precej v glavo, čeprav njihovo moštvo od daleč ni več tako, kot je bilo leta 1924. To se že vidi iz neodločnega 0 : 0 rezultata proti francoski reprezentanci, ki je bila od Italijanov poražena s 7 : 0. Uruguayci odidejo v kratkem v Španijo. Bomo videli, ali bodo po tam doživeli tekma še tako ponesnil.

Se o tekmi Cambridge: Oxford. Ta veslaška tekma, ki je kakor znano končala s sigurno zmago Cambridgea, je bil 77. boj med tema moštvoma. Oxford je dosedaj zmagal 40 krat, Cambridge pa 36 krat. Boj leta 1877. je ostal neodločen. Leta 1912. sta se potopila oba čolna in se je morala tekma čez dva dni ponoviti. Po vojni je Oxford zmagal le leta 1923. Letošnji tekmi je pristovalo 600.000 gledalcev.

Nekako predolimpijedo nameravajo prirediti junija meseca v Lizboni, na katero bodo povabljeni vsi narodi Evrope.

Olimpijski komite za Avstrijo se bo odslej imenoval avstrijski »Hauptverband für Körpersport«. Avstrija se bo udeležila olimpijskega kongresa meseca maja v Pragi.

Originalen protest je bil vložen proti tekmi Cantonal Neuchatel: Urania Geneve Sports. Zenevsko moštvo je nastopilo v violetnih, njegovi nasprotniki pa v modrih srajah. Barve sraje pa so bile tako izprane, da je sodnik le težko razločeval eno moštvo od drugega. Vs

ALEKSANDER DUMAS ZVEŠTOBA DO GROBA (LA DAME DE MONSOREAU)

110

«A Monsoreau?» «Kaj naj on reče? Kot njegov prijatelj ga prihajam vprašati, kako mu je! To je zelo enostavno!» «Duho-vito, monseigneur!» «Ali čuješ, kaj govori?» vpraša Mon-soreau slugo. «Ne čuje se semkaj, ali vsaj ne razume. Niti za moja ostra ušesa. Vendar se približujeta, in če bosta nadalje-vala razgovor, se bo slišalo.» «Monseigneur» spregovori Auril-ly, tu je hrpa kamenja, kakor nalašč napravljena, da se vaša visokost skrije.» «Da, no, počakaj, morda bova pa kaj videla skozi špranje zastora?» Vojvoda in d'Aurilly sta stopicela sedaj kakšnih deset minut sem in tja okrog hrpe kamenja, ali samo na eni strani, ob ulici, da naleteta točko, s katere bi mo-gla kaj videti v hišo, ali zama, Med tem je Monsoreau besnel nestrpnosti in je večkrat segel po puški. «Jaz da to trpim? Jaz da sem še potrpežljiv pri tem pogledu? Pri tej sramoti? Ne jez sem grof de Monsoreau in ne sluga tega princa, in če se mi devoli približa, mu razstrelim lobanjo! Rene, zapali lunto na puški!» Sluga stori, kakor mu je ukazano. Vojvoda se vrne v bližino, in ko vidi, da ne bo na ta način ničesar dosegel in ničesar doznal, se hoče skriti za ono gomilo kamenja, katero mu je popreje d'Aurilly pokazal, ali njegov spremljevalec ga zadržal in opozoril, da se je tamkaj pravkar nekaj zasvetilo. «Monseigneur, to je lunta muškete! Pozor!» «A kdo za vruga bi se mogel semkaj spraviti v zasedo?» «Morda kakšen sluga ali prijatelj Bussyjev? Oddaljiva se, odidiva v sosednjo ulico.

potem okrog, vrneva se z druge strani, potem dava znak, in gledala bova, kako se Bussy spušča z okna venkaj. Zame ri dvoma, da je baš on sedaj pri njej! «Imaš prav!» pritrdi voj-voda in oba se oddaljita ter vzameta najpreje svoje konje. «Glej, sedaj odhajata!» pravi Monsoreau. Ali si ju spoznal? «Seveda, to je vojvoda in spremlja ga d'Aurilly.» «Res je. No, jaz bom kmalu sigurnejši. Pojdi z menoj!» pravi in odide proti domu.

Vojvoda in d'Aurilly sta krenila skozi ulico Sainte Cath-erine v nakani, da se z druge strani vrneva v ulico des Tour-nelles, Monsoreau pa je stopil v svojo hišo in ukazal, da mu pripravijo nosilnico. Sedaj pa se je zgodilo ono, kar je vojvoda pričakoval in s čemer je računal. Monsoreau je glasno ukazo-val, ljudje so hiteli po stopnicah, Bussy se je vznemiril in sli-čnil, da takoj odide, luč v sobi Diane je naglo ugasnila, a okno se je odprlo, vojvoda in d'Aurilly sta se pojavila baš tačas na oglu Bastilje in zagledala na oknu Diane, izmed nje in tal pa je na vrvi za hipec nekdo zanihal, se potem naglo spustil na tla in izginil okrog ogle. «Milostivi gospodar, mi bomo prebu-dili vso hišo!» opozori sluga Monsoreaua. «Kaj za to, saj tukaj sem jaz gospodar!» Nosilnica je bila prirejena, Monsoreau po-kljče trojico svojih ljudi in se da odnesti v palačo vojvode Anžovinskega.

Vojvoda in d'Aurilly sta se po svojem izletu naglo vrnila domov in sta prispela malo pred Monsoreauom, ki je kot vr-hovni lovec imel vedno svoboden pristop k vojvodi. Pojavil se je pri njem na pragu baš oni hip, ko je vojvoda vrgel klobuk z glave. Toda pred Monsoreauom je stopal naglo komortik in ga vojvodi javil.

«Gospod grof de Monsoreau?» klikne začudeno vojvoda in kar vidi, da ga je novica silno presenetila in pre-strašila. Kar prebledel je in se plašno ozrl okrog sebe, kakor da išče pomoč.

«Da, monseigneur, jaz sem!» odgovori Monsoreau sam mir-no, sileč se, da obdrži hladno kri pri pogledu na tega človeka, katerega je pred četril ure opazoval pred svojo hišo.

«Za vruga, dragi prijatelj, vi se boste sami usmrtili!» spre-

govori vojvoda, ko vidi smrtno bledico Monsoreauovega žol-tega obraza, in mu naglo ponudi stolicu, na katero se Monso-reau skoraj zruši. «Pa saj izgleda, da boste skoraj izgubili za-vest!»

«Sedaj ne, moram vaši visokosti poveriti preveč važne za-deve. Morda se bom kasneje onesvestil!» «Govorite, dragi grof!» pravi vojvoda in je sam razburjen. «Bom, ali ne pred vašimi ljudmi, za njih ušesa to ni!» Vojvoda migne, naj odidejo vsi, tudi Aurilly, kateremu pa napravi vojvoda tajen znak, naj se drži v bližini in pozo-ruje.

«Vaša visokost je dospela pravkar domov?»

«Da, kakor vidite, grof!»

«Vrlo nerazumno je, vaša visokost, da hodite po noči sam po ulicah?»

«Pa kdo vam pravi, da sem po ulicah hodil?»

«Prah, ki pokriva vašo obleko, je svež cestni prah!»

«Gospod de Monsoreau, pravi sedaj vojvoda z muko in ener-gijo, ali se bavite tudi še s kakšnim drugim poslom, razven z lovom?»

«Hm, mislite torej, da vrhu tega špijoniram. Da, monsei-gneur, svet je že takšen, da je tudi to potrebno. Sicer ne bi iz-vedel, kaj se godi.»

«Princ se približa zvoncu, da se ga posluži, če bo treba, in pravi: «Povejte torej, kar imate povedati. Ako dovolite, bom tudi sedel.»

«Odveč je ta ironija, visokost, napram tako vernemu in udanemu pristašu in služabniku. V tem stanju in v tem času prihajam k vam samo zato, da vam izkažem uslugo. Da sem sedel, monseigneur, se je zgodilo zgolj ker radi fizične nemoči in boleznim nisem mogel obstati na nogah.»

«Uslugo, uslugo?» vprašuje vojvoda. «Kakšna je ta usluga?»

«Monseigneur, prihajam k vam po nalogu močnega kneza!»

«Kralja?»

«Ne, vojvode de Guisea!»

«Tako, po njegovem nalogu? To je kaj družega. Pristopite, sedite, povejte!»

Dostojevski:

„Bes“

Broš. Din 40, vezana Din 52 brez poštnine. Roman v treh delih, preloži Vladimir Levstik se dobi v knjigarni „Ti-skovne za roge“ v Ljub-ljani, Prešernova ul. 54. (Nasproti glavne pošte.)

Preobli kovalnica

Barborič -

Završan

LJUBLJANA

Mestni trg Stev. 7

preoblikuje starmike in svilene klobuke po najnovijih modelih in namiznih čevljev. Istotako moške klobu-ke. 151-a

„Opeka“

prvovrstne zidake, pri-poroča opelajna

„Emona“ d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pi-sarna v Prizankovi ul. 3, pritičje. 114-a

Kdor hoče imeti razveseljiv promet Rezervirajte si prostor

k velikonočnim praznikom,
naj oglašja v „JUTRU“.

za oglas v velikonočni številki „JUTRA“ čimprej, da ne bo prepozno!
Praznična številka „JUTRA“ izide v 25.000 izvodni nakladi.

Iščejo se tvorniške lokalitete

v Ljubljani, v bližini postaje, po možnosti z industrijskim tlom, vodo, električnim tokom, z približno 1000 m² pokritimi prostori.
Le pisemne ponudbe na d. d. Bayer & Co. Ljubljana 7.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

967 Brez posebnega obvestila.

Antonija Bregant snoroča v svojem in imenu svojih otrok Slavka, Julke, Melke, Lee, Erna in Franceta ter ostalih sročnikov preženo vest, da je njen srčnojujeli soprog, pre-skrbni oče, brat, svak in stric, gospod

Fran Bregant

računski svetnik delegacije ministr. financ

v petek, dne 3. aprila nenadoma preminul.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 5. aprila ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Kna-flova ulica 15, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

V LJUBLJANI, dne 3. aprila 1925.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

Potrli globoke žalosti naznanjamo, da nam je naša srčnojujuba, dobra mati, stara mati, tašča in teta, gospa

MARIJA GREGORI

roj. Ranzinger

v petek, dne 3. t. m., po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Truplo blage pokojnice se prepelje iz Ljubljane v Kranjsko goro in od tam z vozom v Podkoren, kjer se položi v ne-deljo, dne 5. aprila 1925 popoldne k večnemu počitku.

Podkoren, dne 4. aprila 1925.

Gleboko žaluoči ostali.

Tordka I. C. MAYER v Ljubljani

naznanja

da je otvorila s počitkom pomladanske sezije
posebni oddetek s čevlji vseh vrst.

Čevlji prvovrstne kakovosti se prodajajo po izredno nizkih cenah ter se nudi s tem cenjenemu občinstvu prilika za najugodnejši nakup.

P. n. občinstvo se vljudno vabi, da si ogleda v prodajnih prostorih tvrdke novi oddetek s čevlji, zagotavljajoč mu najsolidnejšo postrežbo.

1808-a

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

Izdelovatelj dežnikov

Na drobno! Na debelo!

Zaloga sprehajalnih palic

Stari dežniki so nanovo preoblikovani.

Potrli neizmerno žalosti javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminula naša preljuba mati, stara mati, sestra, tašča, teta, 74 letna

Uršula Dremelj

Pogreb bo 4. aprila 1925 ob 7. uri zjutraj.

Ob pri St. Vidu na Dolanjskem, 3. IV. 1925.

Fran Dremelj, mož. — Frano, Alojz, Anton, s novl.

1916-a

Društvo drž. računskih u-radnikov za Slovenijo v Ljub-ljani, naznanja žalostno vest, da je nenadoma preminul njegov zvest in nadvse delaven član, gospod

Fran Bregant

finančni računski svetnik.

Pokojnika spremimo na zadnji polji v nedeljo dne 5. aprila 1925 ob 16. uri iz hiše žalosti, Kna-flova ul. 15.

ODBOR.

Sedaj je dobro!

pravi mož, ko mu le n'ova nemečna žena hrbet in n'je nadgrnila s PFLEGERJEVIM BOLEČINE OLAŠUJO-ČIM ELSAFLUDOM. Imate bolečine v udih? Nohod? Glavobol? Zobob? Krče? Trete na slabosti? Slabem spanju? Nervoznost? Polakusite Fellerjev Elsaflud kateri vam bo v hudih dneh dober prijatelj. En zavoj s 6 dvojnatimi ali 2 apocijalnimi s eklenicami z zavojem in ročnicami za 62 d nariev pri LEKARNARJU EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI, Elsatrg 245, Hrvatska, 46-a III.

PRODAJA LESNE TRGOVINE

Stavbni les in drva na lasnem prostoru tik železniške proge in kolodvora v večjem banaškem mesu Kovinu ob Donavi z ugodno vodno in železniško zvezo ter bogato okolico se iz proste roke **takoj prodaja**. — Podjetje je v celem dolnjem Banatu dobro vpeljavano in za strokovnjake velike bodočnosti. Priporočljivo zlasti za slovenske izvoznike. Potreben kapital Din 1.000.000— do Din 1.500.000—. Pojasnila daje Srpska banka d. d. Pančevo.

Sprejme se

več dobro izvežbanih krojaških pomočnikov za vsakovrstna konfekcijska dela. — Kavciji zmožni in zanesljivi dobijo delo na dom.

Vpraša se pri Konfekcijski tovarni

Fran Derenda

LJUBLJANA, Emonska cesta 8. 1683-a

trboveljski libovski črnomajski

Premog

drva, inozemski kok, ogile, slezijske hrkate

dobavlja

Mitja, Ljubljana

Kralja Petra trg 8, tel. 220

Pisane tudi na obroke

15-letno jamstvo

naprednejši STOR-WECH železni stroj s porazilnim transportom (grabič) s enostavnim premikom in pripravo za dvigovanje, vazenje ali klanje

LUD. BARAGA

LJUBLJANA

Šteinsburgeva c. 61. 15-a II

Telefon št. 980.

POTNIKA

za prodajo elektrotehničnega materiala išče za takojšnji nastop elektrotehnična vele-tvrdka. — Državljanstvo SHS in znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi pogoj. — Ponudbo z navedbo življenjepis in sliko le vpsolati na upravo lista. 1768-a

St. 4648-25, ref. IX. 1822-a

RAZPIS.

Mestni magistrat razpisuje oddajo slikarskih del pri popravilu treh stopnišč v hiši meščanske imovine.

Tozadevna pojasnila je dobiti v mestnem stavbnem uradu med uradnimi urami do 8. aprila 1925.

Mestni magistrat Ljubljana, dne 31. marca 1925.